

KATALOG
PUBLIKACJI
2000–2021

TERROR, HOLOKAUST, REPRESJE

SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA POD WŁADZĄ NIEMIECKIEGO
I SOWIECKIEGO TOTALITARYZMU NA ZIEMIACH POLSKICH 1939–1945

Aktion
Reinhardt
80. rocznica
niemieckiej
zbrodni

1942-1943

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU

TERROR, HOLOKAUST, REPRESJE

SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA POD WŁADZĄ NIEMIECKIEGO
I SOWIECKIEGO TOTALITARYZMU NA ZIEMIACH POLSKICH 1939–1945

KATALOG PUBLIKACJI 2000–2021

WARSZAWA, STYCZEŃ 2022

Aktion
Reinhardt
80. rocznica
niemieckiej
zbrodni

1942-1943

koncepcja i opracowanie Natalia Cichocka; **redakcja i korekta** Magdalena Baj; **projekt** Marcin Koc;
skład i łamanie Karolina Sękowska vel Sęk; **ISBN** 978-83-8229-406-4 (druk); **ISBN** 978-83-8229-407-1 (pdf online);
Copyright by Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2022

Spis treści

■ <i>Przedmowa</i> _____	5
■ <i>Monografie</i> _____	6
■ <i>Studia i materiały</i> _____	19
■ <i>Słowniki, leksykony, informatory</i> _____	30
■ <i>Biografie i studia biograficzne</i> _____	34
■ <i>Dokumenty</i> _____	37
■ <i>Relacje i wspomnienia</i> _____	42
■ <i>Albumy</i> _____	52
■ <i>Periodyki naukowe</i> _____	56
■ <i>Periodyki popularnonaukowe</i> _____	57
■ <i>Broszury</i> _____	58
■ <i>„Bohaterowie Niepodległej”</i> _____	60
■ <i>„Patroni Naszych Ulic”</i> _____	62
■ <i>Teki edukacyjne</i> _____	64
■ <i>Katalogi wystaw</i> _____	66
■ <i>Zapowiedzi wydawnicze</i> _____	72
■ <i>Informacje • Księgarnie IPN</i> _____	74
■ <i>Informacje • Sprzedaż wysyłkowa</i> _____	76
■ <i>Indeks autorów</i> _____	78
■ <i>Indeks tytułów</i> _____	80

Przedmowa

Druga wojna światowa zmieniła oblicze świata. Nie tylko ze względu na tragiczne doświadczenia, które przyniosła narodom podbitym przez niemiecki nazizm i sowiecki komunizm, ale również dlatego, że stała się – i wciąż pozostaje – aktualnym punktem odniesienia dla międzynarodowej, publicznej debaty historycznej.

Z perspektywy polskiej – problematyka terroru niemieckiego i sowieckiego, a także sytuacja społeczności żydowskiej na terenach okupowanych są jednymi z najważniejszych obszarów badawczych. Świadczą o tym liczne wydawnictwa naukowe, popularyzatorskie czy przedsięwzięcia edukacyjne, poszerzające świadomość dramatu światowego konfliktu zbrojnego sprzed osiemdziesięciu lat.

Czas drugiej wojny światowej był dla obywateli Rzeczypospolitej szczególnie tragicznym doświadczeniem. Agresja niemiecka i sowiecka na ziemi polskie, dokonane we wrześniu 1939 r., przyniosły wyniszczenie narodu polskiego przez obu okupantów. Zaprowadzenie systemu powszechnego terroru, przeprowadzenie zbrodniczych operacji wymierzonych w obywateli polskich skutkowały śmiercią, osadzeniem w obozach czy deportacjami milionów ludzi.

Zbrodnią bez precedensu stał się realizowany przez niemieckiego okupanta Holokaust, dotyczący Żydów w tym milionów tych, którzy byli obywatelami II Rzeczypospolitej. Zagłada ludności żydowskiej na okupowanych przez Niemcy ziemiach polskich weszła w decydujący etap osiemdziesiąt lat temu, gdy w marcu 1942 r. rozpoczęto m.in. Akcję Reinhardt. Oprócz obozów koncentracyjnych najeźdźcy zaczęli tworzyć obozy zagłady, w których masowo uśmiercano przede wszystkim ludność żydowską przywożoną z likwidowanych gett.

Szczególnego znaczenia nabierała w tej sytuacji pomoc, którą Polacy świadczyli Żydom w okupowanym kraju. W tym roku obchodzimy także osiemdziesiątą rocznicę powołania przy Polskim Państwie Podziemnym Rady Pomocy Żydom „Żegota”, jedynej takiej organizacji konspiracyjnej w zniewolonej Europie. Pamięć o dramacie polskich Żydów i próbach pomocy, której starano się udzielać, mimo że niemiecki najeźdźca karał za nią śmiercią, ma znaczenie kształtujące naszą wspólnotową tożsamość.

Problematyka drugiej wojny światowej jest jedną z najczęściej opisywanych w publikacjach Instytutu Pamięci Narodowej. Historycy przybliżają działalność Polskiego Państwa Podziemnego i opisują terror sowiecki i niemiecki wobec Polaków. Jednym z najważniejszych tematów są działania niemieckiego okupanta wobec Żydów oraz relacje polsko-żydowskie. W związku z przypadającymi w tym roku rocznicami warto zwrócić uwagę na publikacje poświęcone tej tematyce.

Bezsprzecznie, zaprezentowane w niniejszym katalogu publikacje znacząco poszerzyły naszą wiedzę o dziejach II wojny światowej, a problematyka ta jest ważna dla Instytutu Pamięci Narodowej i pozostanie taką także w kolejnych latach.

*dr Karol Nawrocki
Prezes Instytutu Pamięci Narodowej*

Monografie

Książki poświęcone historii Polski w XX w., opisujące dzieje państwa i narodu polskiego oraz losy obywateli polskich różnych narodowości w latach 1917–1989.

Aleksandra Namysł

Po tej stronie był również Człowiek. Mieszkańcy przedwojennego województwa śląskiego z pomocą Żydom w okresie II wojny światowej

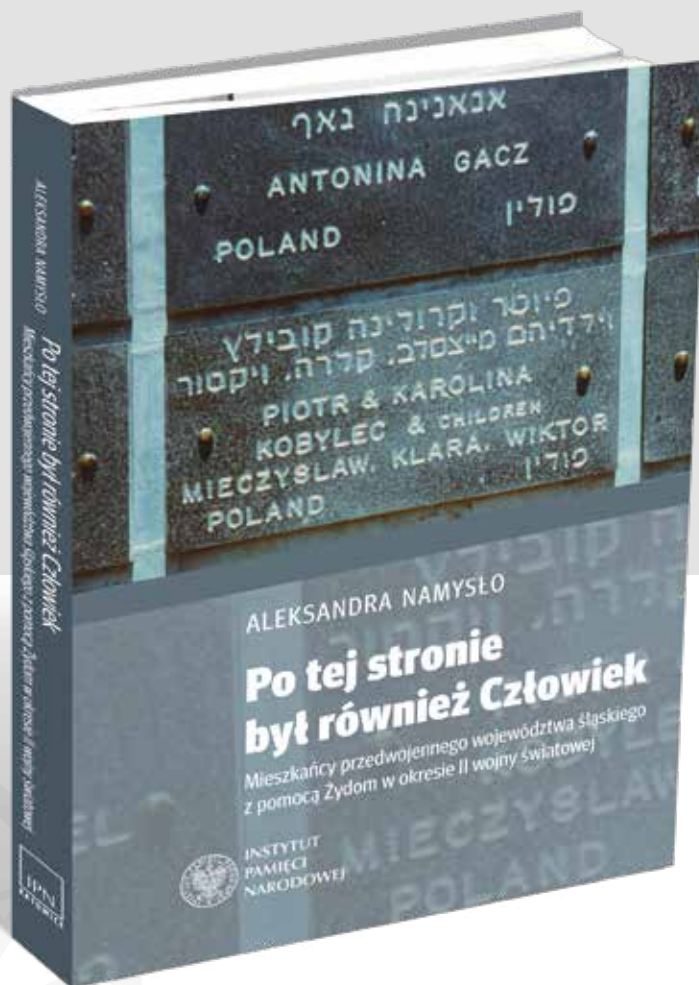
Katowice–Warszawa 2021, 256 s. (seria wydawnicza Oddziału IPN w Katowicach)

Tematem książki są działania ludności mieszkającej w granicach przedwojennego polskiego Górnego Śląska na rzecz miejscowych Żydów i żydowskich więźniów obozów koncentracyjnych i obozów pracy zlokalizowanych na tym obszarze. Różne formy pozytywnych postaw zostały zilustrowane opisami indywidualnych historii ratowania ludności żydowskiej na wspomnianym terenie. Dotyczą one 162 osób. Z tego ponad 96 proc. osób udzielało schro-

nienia, pozostałe pośredniczyły w znalezieniu kryjówki lub udzielały pomocy doraźnej. 112 osób zostało uhonorowanych przez Yad Vashem tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

ISBN: 978-83-8229-368-5

35 zł

Jacek Romanek

Kolaboracja z Sowietami na terenie województwa lubelskiego we wrześniu i październiku 1939 r.

Lublin–Warszawa 2021, 292 s.,

wydanie 2. poprawione i uzupełnione

Książka przedstawia kolaborację (także mniejszości narodowych) z Armią Czerwoną na Lubelszczyźnie we wrześniu i październiku 1939 r. Skala tych działań, a przede wszystkim ich skutki stanowią bez wątpienia jeden z elementów wpływających na wzajemne relacje w całym okresie okupacji.

ISBN: 978-83-8229-308-1

35 zł

W cieniu Einsatzgruppen. Volksdeutscher Selbstschutz w okupowanej Polsce 1939–1940

redakcja naukowa Izabela Mazanowska,

Tomasz Ceran, Marcin Przegiętka, Warszawa 2021, 448 s. + 24 s. wkł. zdj. (seria „Monografie”, t. 163)

Do tej pory ani polska, ani niemiecka historiografia nie wyekspozowały i nie przeanalizowały w pełni znaczenia Selbstschutzu w pierwszych miesiącach okupacji w Polsce. Tom jest pierwszą polską monografią Selbstschutzu, a także pierwszym opracowaniem tego

tematu w ujęciu komparatystycznym, pokazującym odmienności i podobieństwa w działaniu oraz rolę tej organizacji w różnych regionach Polski.

ISBN: 978-83-8229-261-9

45 zł

Roman Gieroń

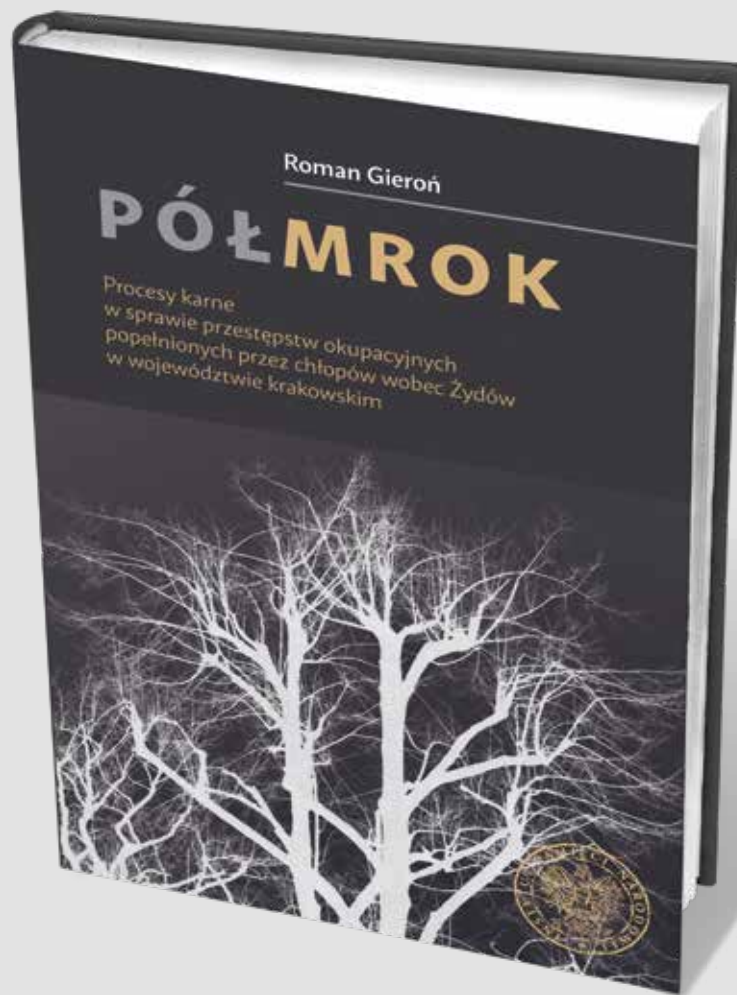
Półmrok. Procesy karne w sprawie przestępstw okupacyjnych popełnionych przez chłopów wobec Żydów w województwie krakowskim

Kraków 2020, 376 s.

Książka przybliży procesy karne w latach 1945–1950 w sprawie przestępstw okupacyjnych popełnionych przez chłopów wobec Żydów w województwie krakowskim. Temat rozprawy sprowadza się do pytania: na ile zachowane akta postępowań z dekretu „sierpniowego” są wiarygodnym i wartościowym źródłem do badań nad relacjami polsko-żydowskimi na wsi małopolskiej podczas okupacji niemieckiej. Ponadto analizie poddano orzecznictwo sądów powszechnych i wysokość zasądzonych kar, charakteryzując przy tym podsądnych odpowiadających za przestępstwa okupacyjne.

ISBN: 978-83-8098-938-2

40 zł

Martyna Grądzka-Rejak, Jan Olszek

Holokaust, pamięć, powielacz.

Zagłada Żydów i okupacyjne stosunki polsko-żydowskie w publikacjach drugiego obiegu w PRL

Instytut Pamięci Narodowej – Instytut Studiów Politycznych PAN – Towarzystwo „Więź”, Warszawa 2020, 284 s.

Autorzy analizują, w jaki sposób podziemie wydawnicze mierzyło się z tematem zagłady Żydów i postawami Polaków wobec tej zbrodni.

Dystrybucja: Instytut Studiów Politycznych PAN, Wydawnictwo „Więź”

ISBN: 978-83-65424-68-6

Sebastian Piątkowski
Radom w latach wojny i okupacji niemieckiej (1939–1945)

Lublin 2018, 776 s.

Książka ukazuje, we wszystkich możliwych do przebadania aspektach, historię Radomia w latach wojny i okupacji. Autor przedstawia proces zagłady radomskiej społeczności żydowskiej, począwszy od indywidualnych represji ze strony Niemców, poprzez funkcjonowanie getta i jego likwidację, a skończywszy na historii lokalnych obozów pracy przymusowej.

ISBN: 978-83-8098-390-8

Nakład wyczerpany

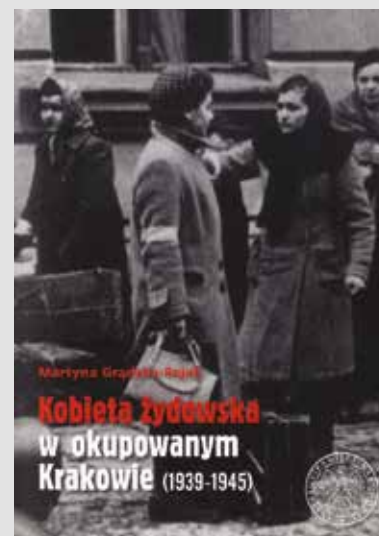
Michał Kalisz, Elżbieta Rączy
Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939–1945

Rzeszów–Warszawa 2020, 400 s.,
wydanie 2. rozszerzone

Pierwsza publikacja ukazująca w sposób syntetyczny problem zagłady Żydów i złożonych relacji polsko-żydowskich w regionie gorlickim w latach 1939–1945. W pierwszej części przedstawiono sytuację Żydów w powiecie gorlickim pod niemiecką okupacją oraz ich zagładę, także negatywne postawy polskich mieszkańców. Część druga dotyczy tej grupy Polaków powiatu gorlickiego, którzy ryzykowali życie, aby ratować Żydów od śmierci.

ISBN: 978-83-8098-572-8

40 zł

Martyna Grądzka-Rejak
Kobieta żydowska w okupowanym Krakowie (1939–1945)

Instytut Pamięci Narodowej – Wydawnictwo „Wysoki Zamek”, Kraków 2016,
488 s.

Książka jest pierwszą pełną monografią ukazującą dynamikę losów kobiet żydowskich podczas II wojny światowej w perspektywie jednego miasta, w zmieniających się okolicznościach: od przestrzeni Krakowa tuż po wybuchu wojny, poprzez ograniczoną, ciasną przestrzeń getta, aż po obecność kobiet w obozie Płaszów.

ISBN: 978-83-943785-8-5

Nakład wyczerpany

Adam Sitarek

„Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta

Łódź 2015, 340 s. (seria „Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi”, t. 37)

Autor książki opisuje struktury i funkcjonowanie aparatu administracyjnego getta łódzkiego. Na rozkaz okupacyjnych władz niemieckich na początku 1940 r. stłoczono tam na 4 km kw. powierzchni ponad 160 tys. Żydów z Łodzi i okolicznych miejscowości.

Nagroda Historyczna „Polityki” w kategorii Debiut (2016)

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-63695-16-3

35 zł

Adam Sitarek

„Wire Bound State”. Structure and Functions of the Jewish Administration of the Łódź Ghetto

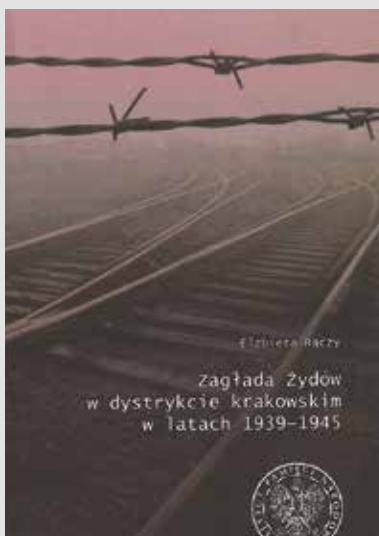
Łódź–Warszawa 2017, 336 s., tłumaczenie na język angielski Katarzyna Gucio

Anglojęzyczna wersja publikacji „Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-253-6

35 zł

Elżbieta Rączy

Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939–1945

Institut Pamięci Narodowej – Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2014, 407 s.

Książka przedstawia eksterminację Żydów w dystrykcie krakowskim, dokonaną przez niemieckiego okupanta: pośrednią, realizowaną głównie poprzez antyżydowskie zarządzenia, stworzone Żydom warunki życia, przesiedlenia i pracę przymusową, oraz bezpośrednią, czyli morderstwa dokonywane w miejscu zamieszkania i punktach zbiorczych, a także deportacje do obozów zagłady i masowe mordy w komorach gazowych.

ISBN: 978-83-7629-663-0

Nakład wyczerpany

12 | Monografie

Ewa Rogalewska

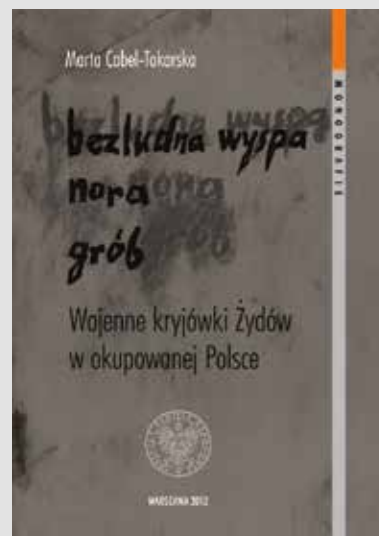
Getto białostockie. Doświadczenie Zagłady – świadectwa literatury i życia

Białystok 2013, 320 s., wydanie 2. uzupełnione i poprawione (seria wydawnicza Oddziału IPN w Białymstoku, t. 5)

Książka jest specyficzną, bo odbiegającą od tradycyjnej metodologii historycznej, monografią naukową białostockiego getta, ujmującą badany temat przez pryzmat człowieka doświadczającego Zagłady i świadectw literackich tego doświadczenia. Drugie wydanie zostało poprawione i uzupełnione m.in. reprodukcjami grafik żydowskiego malarza Izaaka Celnikiera, który przeżył białostockie getto.

ISBN: 978-83-62357-09-3

10 zł

Marta Cobel-Tokarska

Bezludna wyspa, nora, grób. Wojenne kryjówki Żydów w okupowanej Polsce

Warszawa 2012, 304 s. + 24 s. wkł. il. (seria „Monografie”, t. 83)

Niewiele wiemy o miejscach, w których skazani na śmierć Żydzi próbowali w czasie Zagłady ocalić życie. Autorka podejmuje próbę opisu tego podziemnego, tajemniczego świata. Ukrywający się i ukrywani znaleźli się nagle w przestrzeni ograniczonej pod względem fizycznym, społecznym i symbolicznym.

ISBN: 978-83-7629-354-7

20 zł

Martyna Grądzka

Przerwane dzieciństwo. Losy dzieci Żydowskiego Domu Sierot przy ul. Dietla 64 w Krakowie podczas okupacji niemieckiej / A Broken Childhood. The Fate of the Children from the Jewish Orphanage at 64 Dietla Street at Cracow during the German Occupation

Instytut Pamięci Narodowej – Wydawnictwo „Wysoki Zamek”, Kraków 2012, 476 s.

Książka poświęcona wojennym losom jednej z krakowskich instytucji społecznych opiekujących się sierotami żydowskimi. Stowarzyszenie powstało w drugiej połowie XIX w. i od tamtej pory spełniało bardzo ważną funkcję w gminie żydowskiej na krakowskim Kazimierzu. Kres instytucji przyniosła II wojna światowa. Autorka pokazuje bezwzględną i planową politykę realizowaną przez Niemców, której konsekwencją była zagłada wielu dzieci żydowskich przebywających na terenie okupowanego Krakowa.

ISBN: 978-83-936117-2-0

29 zł

Renata Kobylarz

Walka o pamięć. Polityczne aspekty obchodów rocznicy powstania w getcie warszawskim 1944–1989

Warszawa 2009, 496 s.

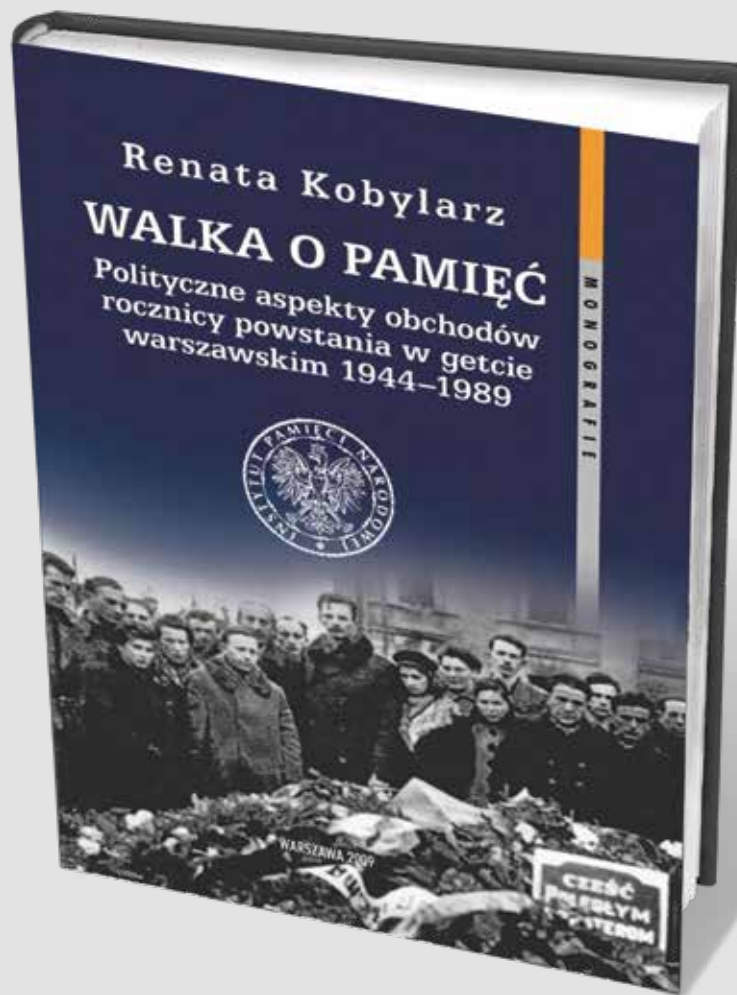
(seria „Monografie”, t. 49)

Autorka przedstawia kształtowanie obrazu powstania w getcie warszawskim przez oficjalną propagandę za pośrednictwem prasy, opracowań naukowych, podręczników historii, filmu, literatury i sztuki. Pokazuje, jaką rolę w tym procesie odegrały obchody kolejnych rocznic. Opisuje także, jak w opozycji do oficjalnej propagandy formował się stosunek polskich elit intelektualnych, Kościoła oraz opozycji politycznej do martyrologii Żydów.

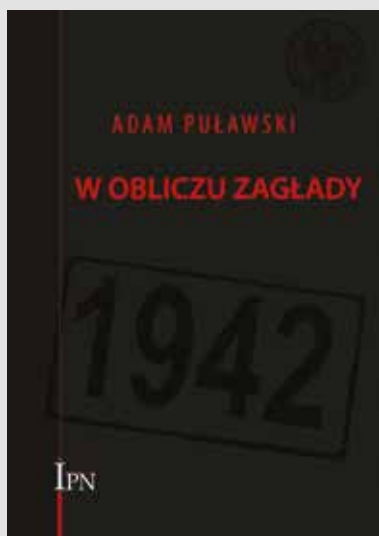
Książka nagrodzona w konkursie im. Władysława Pobóg-Malinowskiego na Najlepszy Debiut Historyczny Roku 2007.

ISBN: 978-83-76290-41-6

Nakład wyczerpany

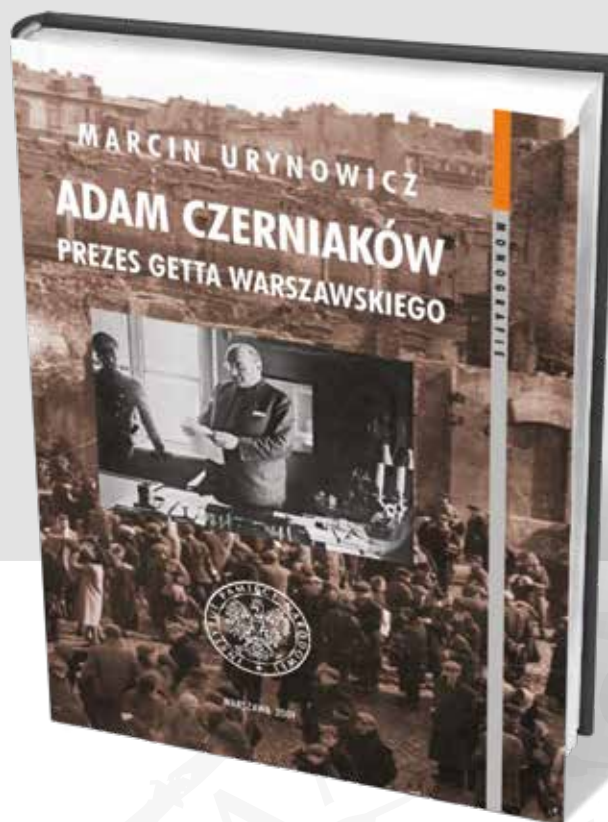
Adam Puławski
**W obliczu Zagłady. Rząd RP
na Uchodźstwie, Delegatura Rządu
RP na Kraj, ZWZ-AK wobec depor-
tacji Żydów do obozów zagłady
(1941–1942)**

Lublin 2009, 583 s.

Książka ukazuje, kiedy i w jaki sposób ZWZ/AK, delegatura i rząd polski zdobywały informacje o masowych mordach na ludności żydowskiej. Autor zastanawia się, jak rozumiano nadchodzące wiadomości i kiedy powstała świadomość, że jest to zorganizowana i totalna Zagłada.

ISBN: 978-83-7629-088-1

45 zł

Marcin Urynowicz
**Adam Czerniaków 1880–1942.
Prezes getta warszawskiego**

Warszawa 2009, 375 s. + 32 s. wkł.
(seria „Monografie”, t. 50)

Adam Czerniaków pełnił wiele ważnych funkcji w życiu społeczno-politycznym II RP. Był jednym z przywódców polskich Żydów. Odwaga cywilna,

nieuleganie stereotypom i nonkonformizm sprawiły, że nie cieszył się popularnością. Od 1939 r. stał na czele warszawskiego Judenratu. Drugiego dnia deportacji warszawskich Żydów do obozu zagłady w Treblince, 23 lipca 1942 r., popełnił samobójstwo.

ISBN: 978-83-7629-050-8

Nakład wyczerpany

Mateusz Szpytma

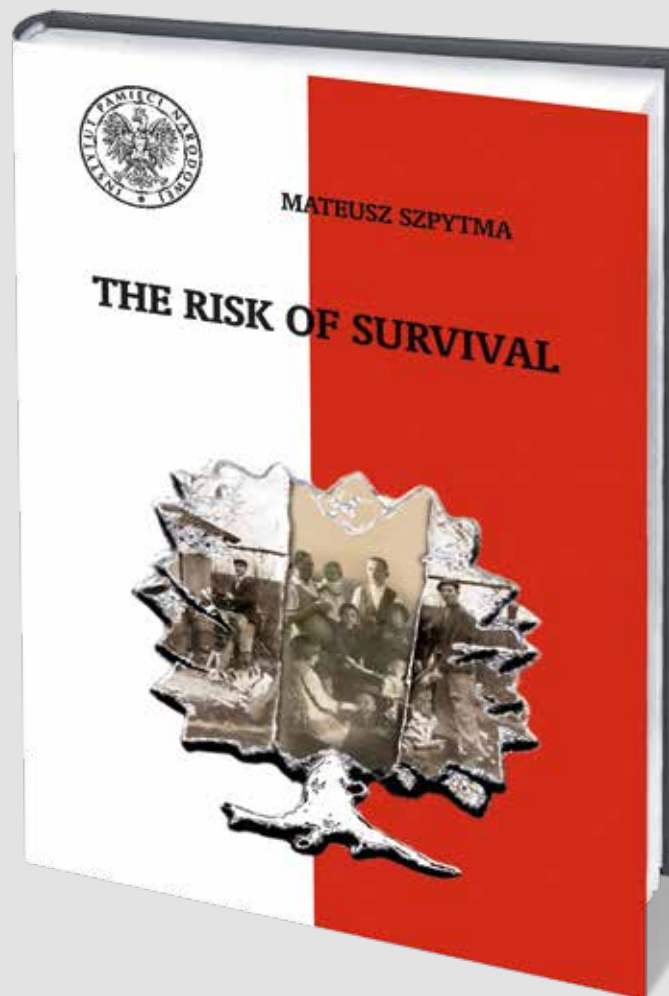
The Risk of Survival. The Rescue of the Jews by the Poles and the Tragic Consequences for the Ulma Family from Markowa (Ryzyko ocalenia. Ratowanie Żydów przez Polaków i tragiczne następstwa dla rodziny Ulmów z Markowej)

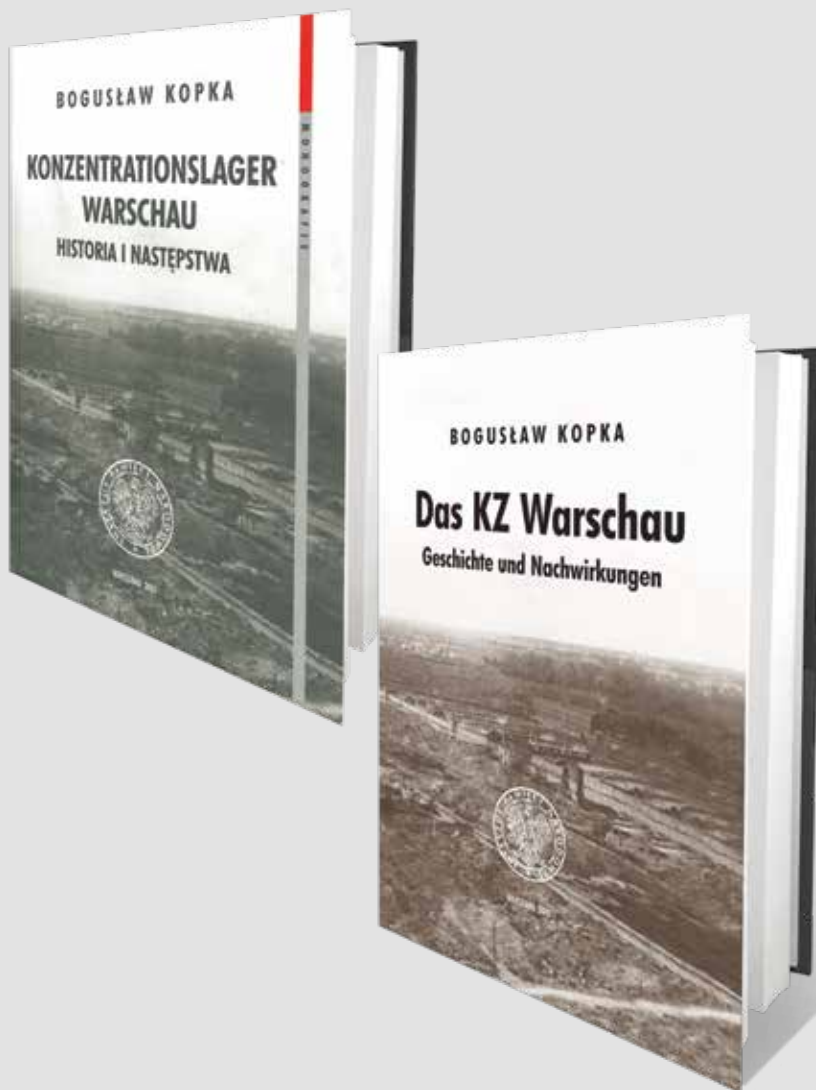
Warszawa 2009, 116 s. (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 3)

Syntetycznie ukazane losy Polaków i Żydów w Polsce okupowanej przez Niemców podczas II wojny światowej. Autor skupia się na pomocy, jakiej Polacy udzielali Żydom podczas Holokaustu. Pokazuje wysiłki Polskiego Państwa Podziemnego i powołanej przez nie Rady Pomocy Żydom „Żegota”, a także działania zwykłych ludzi, którzy na własną rękę, ryzykując życie, ratowali od zagłady żydowskich współobywateli. Szczególne miejsce poświęcono rodzinie Ulmów, zamordowanej 24 marca 1944 r. za pomoc Żydom.

ISBN: 978-83-7629-028-7

15 zł

Bogusław Kopka

**Konzentrationslager Warschau.
Historia i następstwa**

Warszawa 2007, 712 s.

(seria „Monografie”, t. 32)

Celem pracy jest opis i próba systematyzacji nowych ustaleń w sprawie KL Warschau, naszkicowanie tła historycznego i prezentacja najważniejszych dokumentów z akt śledztwa w sprawie zbrodni ludobójstwa popełnionej w latach 1943–1944 w niemieckim obozie koncentracyjnym w Warszawie.

*Nagroda KLIO III stopnia w kategorii
Varsaviana (2007)*

ISBN: 978-83-60464-46-5

Nakład wyczerpany

Bogusław Kopka

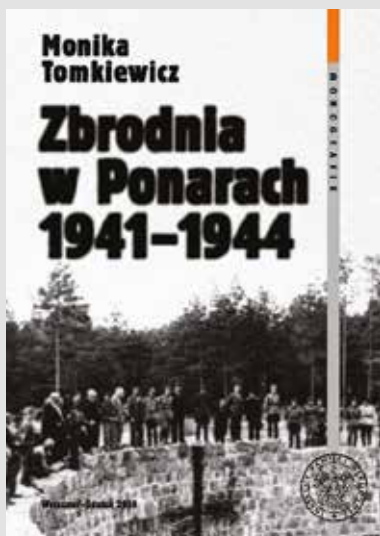
**Das Konzentrationslager Warschau.
Geschichte und Nachwirkungen**

tłumaczenie na język niemiecki Jürgen
Hensel, Warszawa 2010, 712 s.

Niemieckojęzyczna wersja książki
*Konzentrationslager Warschau. Historia
i następstwa.*

ISBN: 978-83-7629-079-9

20 zł

Monika Tomkiewicz

Zbrodnie w Ponarach 1941–1944

Warszawa 2008, 444 s.

(seria „Monografie”, t. 43)

Monografia przedstawia stosunki narodowościowe w przedwojennym województwie wileńskim, eksterminację obywateli polskich II RP pochodzenia żydowskiego, członków podziemia polskiego na Wileńszczyźnie, duchowieństwa polskiego, jeńców radzieckich i ludności romskiej w okresie istnienia Komisariatu Rzeszy Ostland oraz powojenne postępowania karne wobec sprawców zbrodni na ziemi wileńskiej na szerokim tle historycznym.

ISBN: 978-83-60464-91-5

Nakład wyczerpany

Polacy i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939–1945. Studia i materiały

redakcja naukowa Andrzej Żbikowski,
Warszawa 2006, 1022 s.

(seria „Monografie”, t. 24)

Autorzy artykułów analizują wybrane aspekty stosunków polsko-żydowskich pod okupacją niemiecką. Książka zawiera sześć studiów regionalnych – na temat Białostocczyzny, Krakowa, Łodzi, rejencji katowickiej, Rzeszow-

szczyzny i Warszawy – oraz cztery studia tematyczne, poświęcone stosunkowi AK i Delegatury Rządu na Kraj do zagłady polskich Żydów, Radzie Pomocy Żydom „Żegota” i polskim „Sprawiedliwym”, negatywnym aspektom okupacyjnych relacji polsko-żydowskich, stosunkowi środowisk narodowych do Zagłady.

ISBN: 978-83-60464-01-4

Nakład wyczerpany

Studia i materiały

Opracowania poświęcone najnowszej historii Polski, często wzbogacone edycjami źródeł. W tej kategorii znajdują się także materiały będące efektem spotkań naukowych organizowanych przez Instytut Pamięi Narodowej.

Kościół, Żydzi, jezuiti. Wokół pomocy Żydom w czasie II wojny światowej
redakcja naukowa Michał Wenklar, Instytut Pamięi Narodowej – Akademia Ignatianum w Krakowie, Kraków 2021, 276 s.

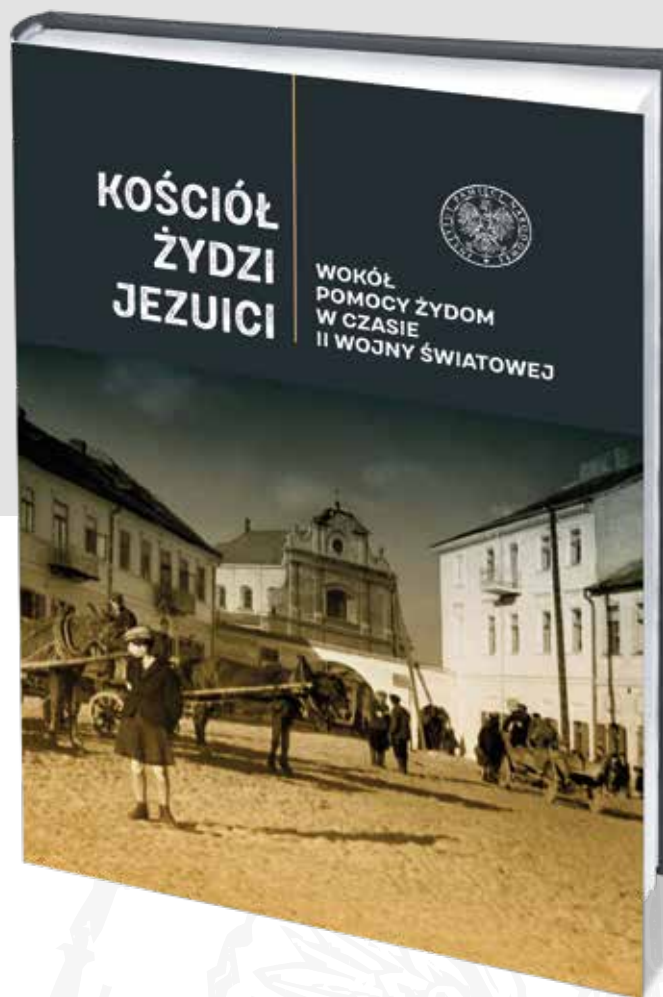
Książka dotyczy pomocy udzielanej przez Polaków, a zwłaszcza przez Kościół katolicki i jezuitów, Żydom w czasie II wojny światowej. Studia otwiera esej argentyńskiego rabina Abrahama Skorki, dziecka Żydów uratowanych

z Holocaustu. Kolejne artykuły dotyczą: relacji polsko-żydowskich przed wojną, warunków udzielania pomocy w czasie wojny, piśmiennictwa z okresu PRL na temat pomocy Żydom, kwestii Żydów-

-neofitów, przypadków udzielania pomocy przez jezuitów.

ISBN: 978-83-8229-341-8

35 zł

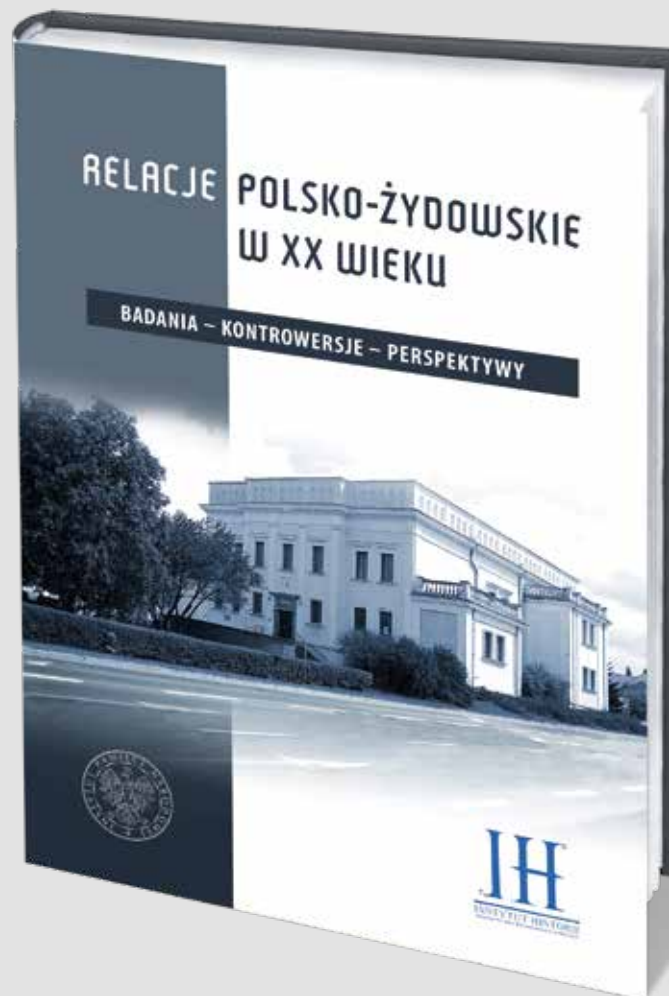

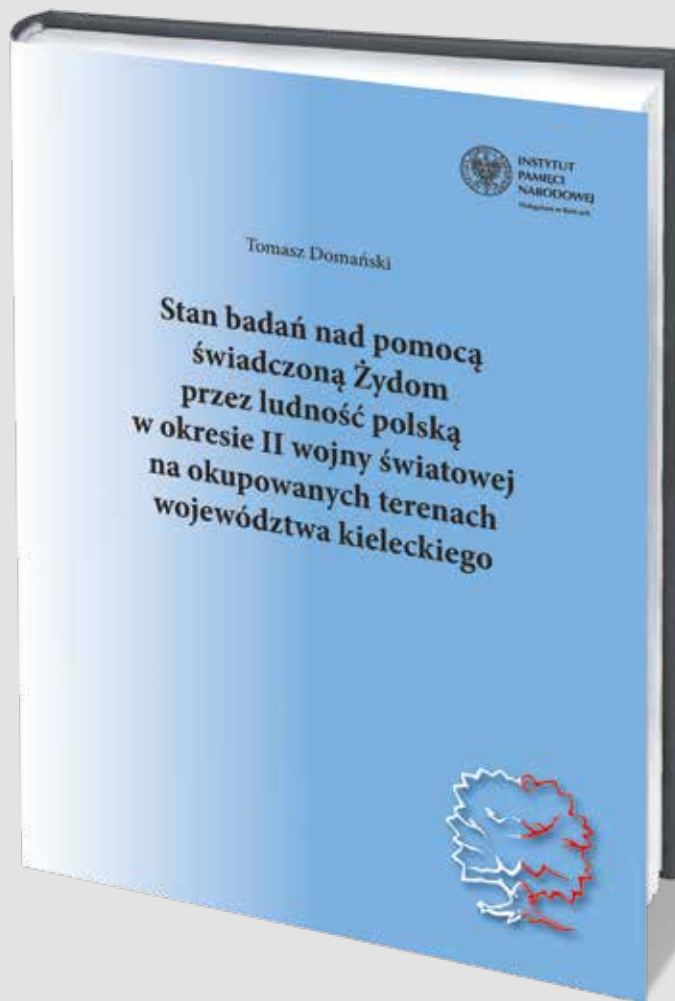
***Relacje polsko-żydowskie w XX wieku.
Badania, kontrowersje, perspektywy***
redakcja naukowa Tomasz Domański,
Edyta Majcher-Ociesa, Kielce–Warszawa
2021, 362 s.

Publikacja jest pokłosiem konferencji naukowej „Relacje polsko-żydowskie w XX wieku. Badania, kontrowersje, perspektywy”, która odbyła się 3–4 lipca 2017 r. w Kielcach, a została zorganizowana przez Delegaturę IPN w Kielcach oraz Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Książka zawiera szesnaście tekstów pogrupowanych w trzy bloki tematyczne.

ISBN: 978-83-8229-156-8

40 zł

Tomasz Domański

Stan badań nad pomocą świadczoną Żydom przez ludność polską w okresie II wojny światowej na okupowanych terenach województwa kieleckiego

Kielce 2021, 125 s.

Autor analizuje główne kierunki podejmowanych dotychczas badań w obszarze pomocy Żydom, świadczonej przez ludność polską na okupowanych terenach województwa kieleckiego w granicach z 31 sierpnia 1939 r. Wnikliwie i wielowątkowo bada obecność problematyki pomocowej z terenu województwa kieleckiego w opracowaniach ogólnopolskich, z jednoczesnym opisem dorobku badań regionalnych. W książce szeroko omówiono stan piśmiennictwa na temat roli różnych warstw społecznych zaangażowanych w pomoc Żydom: Kościoła i duchowieństwa katolickiego, ziemiaństwa, chłopstwa. Ponadto autor wskazał na perspektywę polską i żydowską w badaniach pomocowych oraz zaprezentował postulaty i kierunki dalszych poszukiwań źródłowych.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8229-205-3

Żydzi i wojsko polskie w XIX i XX wieku

redakcja naukowa Tomasz Domański,
Edyta Majcher-Ociesa, Kielce–Warszawa
2020, 344 s.

Publikacja przedstawia relacje polsko-żydowskie w wojsku polskim, począwszy od zrywów zbrojnych przeciwko zaborcom schyłku XVIII i XIX w., przez służbę wojskową w dwudziestolecu międzywojennym, po udział w różnych formacjach wojskowych podczas II wojny światowej. Zawiera też biografie oficerów pochodzenia żydowskiego związanych z formacjami wojska polskiego.

ISBN: 978-83-8098-894-1

35 zł

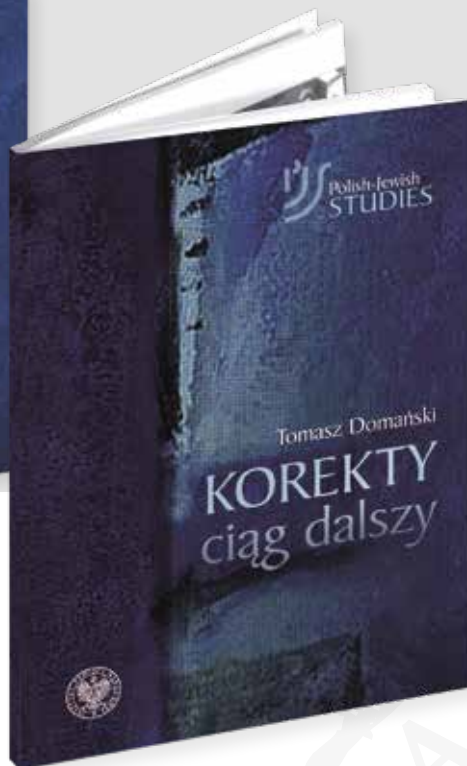

Tomasz Domański
Korekta obrazu? Refleksje źródłoznawcze wokół książki »Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski«, t. 1–2, red. Barbara Engelking, Jan Grabowski, Warszawa 2018

Warszawa 2019, 72 s.

Przedmiotem opracowania jest publikacja *Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski*.

Obszerny artykuł dr. Tomasza Domańskiego jest pierwszym z serii recenzji przygotowywanych przez IPN na temat książki. Powstał w wyniku licznych zapytań osób zainteresowanych tą tematyką skierowanych do IPN.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-579-7, dodatek do Biuletynu 1–2/2019

8 zł

Tomasz Domański

Korekty ciąg dalszy. Odpowiedź redaktorom i współautorom książki »Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski«, t. 1–2, red. Barbara Engelking, Jan Grabowski, Warszawa 2018

Warszawa 2020, 110 s.

Publikacja jest repliką autora na uwagi i zarzuty zawarte w odpowiedziach badaczy Centrum Badań nad Zagładą Żydów. Krok po kroku, wykazuje bezzasadność większości zarzutów formułowanych wobec jego recenzji.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-213-0, dodatek do Biuletynu 9/2020

8 zł

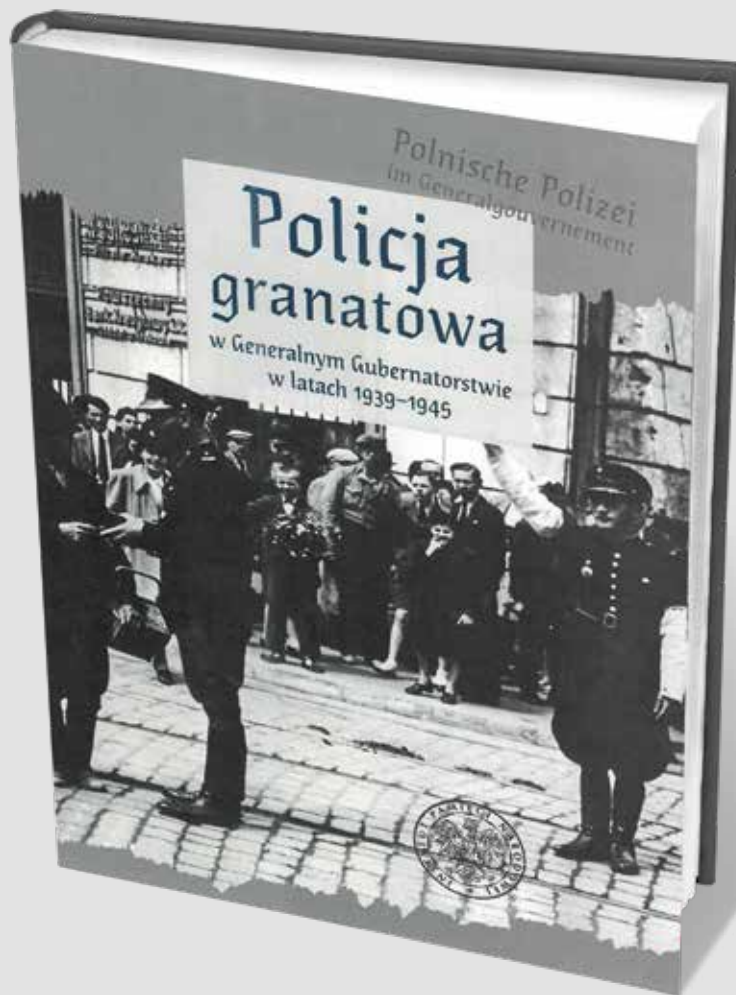
Policja granatowa w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939–1945

redakcja naukowa Tomasz Domański
i Edyta Majcher-Ociesa, Kielce–Warszawa 2019, 296 s.

Niniejszy tom jest pokłosiem konferencji naukowej zorganizowanej przez IPN w 2016 r. Badacze poruszają tu węzłowe zagadnienia związane z powstaniem i działalnością policji granatowej aż do zakończenia II wojny światowej. M.in. analizują prawne umocowanie i funkcjonowanie granatowej policji, jej wizerunek w niemieckiej prasie polskojęzycznej, oraz opisują działania formacji na terenie Kielc. Opracowanie jest ważne również dla zrozumienia relacji niemiecko-polsko-żydowskich w okresie II wojny światowej.

ISBN: 978-83-8098-838-5

30 zł

Ewa Rogalewska

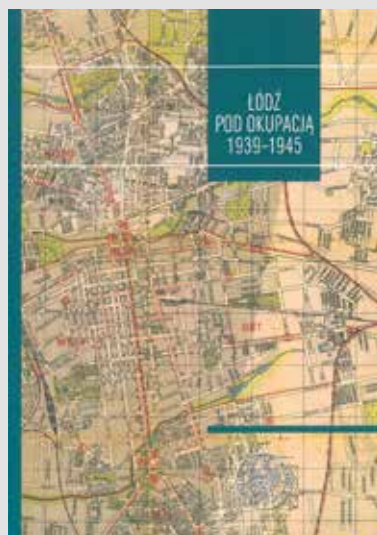
Wartości pamięci. Szkice o ludziach idei w XX wieku

Białystok–Warszawa 2018, 336 s. (seria Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku, t. 40)

W książce, będącej tomem esejów z pogranicza literaturoznawstwa, historii społecznej i antropologii, przedstawiono losy wybranych osób, które swoje XX-wieczne przemiany tożsamości zapisały w literaturze dokumentu osobistego. Oprócz przedstawienia indywidualnych portretów podjęto próbę opisanego grup społecznych represjonowanych w XX w.

ISBN: 978-83-8098-562-9

35 zł

Łódź pod okupacją 1939–1945. Studia i szkice

redakcja naukowa Tomasz Toborek, Michał Trębacz, Łódź–Warszawa 2018, 432 s. (seria „Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi”, t. 46)

W książce zostały poruszone zagadnienia konspiracji zbrojnej i cywilnej, tajnego nauczania i życia codziennego, a także losy łódzkich Żydów.

ISBN: 978-83-8098-385-4

40 zł

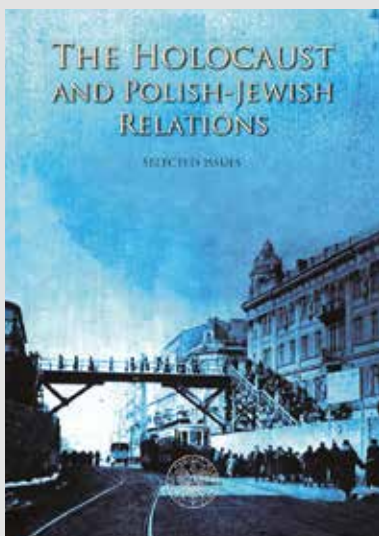
„Nasi sąsiedzi – Żydzi”. Z dziejów relacji polsko-żydowskich na Kielecczyźnie w XX wieku

redakcja naukowa Agnieszka Dziarmaga, Dorota Koczwarska-Kalita, Edyta Majcher-Ociesa, Kielce 2018, 296 s. + 24 s. wkł. il.

Artykuły dotyczące różnych aspektów życia społeczności żydowskiej Kielecczyzny: aktywności gospodarczej, kultury, religii, szkolnictwa, w końcu eksterminacji podczas II wojny światowej. Uwzględniono również temat Polaków ratujących Żydów. Teksty naukowe wzbogacono pracami nadesłanymi na konkurs edukacyjny „Nasi sąsiedzi – Żydzi”.

ISBN: 978-83-8098-157-7

35 zł

The Holocaust and Polish-Jewish Relations. Selected Issues

redakcja naukowa Martyna Grądzka-Rejak, Adam Sitarek, Warszawa 2018, 398 s.

Publikacja ukazuje wybrane wyniki badań dotyczących Zagłady i stosunków polsko-żydowskich w latach II wojny światowej. Celem jest z jednej strony zapoznanie zagranicznego czytelnika z dorobkiem naukowym pracowników Instytutu, a tym samym zachęcenie do sięgnięcia po wydawane publikacje naukowe, z drugiej zaś wprowadzenie wartościowych publikacji do zagranicznego obiegu naukowego.

ISBN: 978-83-8098-446-2

35 zł

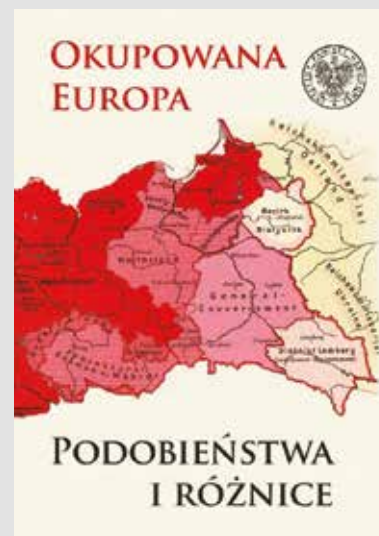
Elity i przedstawiciele społeczności żydowskiej podczas II wojny światowej

redakcja naukowa Martyna Grądzka-Rejak, Aleksandra Namysto, Katowice–Kraków–Warszawa 2017, 568 s.

Zebrane w tomie artykuły ukazują funkcjonowanie elit oraz przedstawicieli społeczności żydowskiej w Europie w okresie okupacji niemieckiej i radzieckiej, ich postawy i mechanizmy postępowania. Poświęcone są losom żydowskich przywódców, kształtowaniu się nowej elity żydowskiej, działalności artystycznej, intelektualnej i religijnej elit.

ISBN: 978-83-80983-46-5

45 zł

Okupowana Europa. Podobieństwa i różnice

redakcja naukowa Waldemar Grabowski, Warszawa 2014, 333 s.

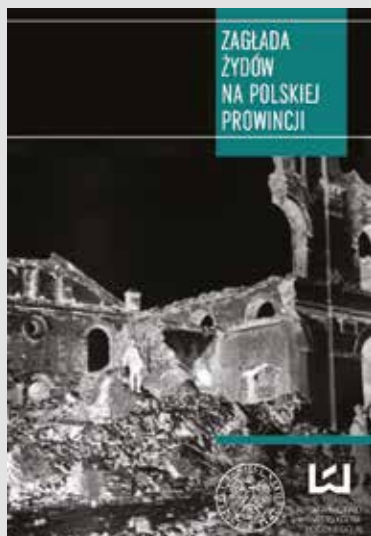
Książka zawiera rozszerzone i uzupełnione referaty wygłoszone na międzynarodowej konferencji naukowej, zorganizowanej przez IPN w dniach 10–11 maja 2011 r. w Warszawie. Jej celem była próba porównania – na przykładzie Belgii, Francji i Polski – okupacji niemieckiej w zachodniej i środkowo-wschodniej Europie podczas II wojny światowej.

Publikacja także w języku francuskim.

ISBN: 978-83-76296-09-8

Nakład wyczerpany

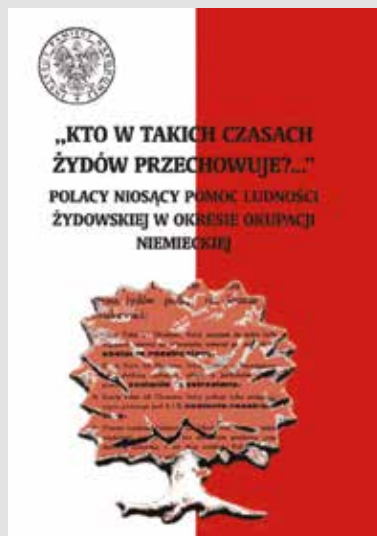
Zagłada Żydów na polskiej prowincji

redakcja naukowa Adam Sitarek, Michał Trębacz, Ewa Wiatr, Instytut Pamięci Narodowej – Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, 536 s. (seria „Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi”, t. 26)

Tom stanowi pokłosie konferencji naukowej „Nie masz już żydowskich miasteczek...» Zagłada Żydów na polskiej prowincji. Ofiary. Sprawcy. Świadkowie”, zorganizowanej w 2011 r. w Łodzi. Artykuły reprezentują różne ujęcia badawcze: od antropologicznego, poprzez literaturoznawcze, aż po historyczne, a nawet analizy statystyczne.

ISBN: 978-83-63695-02-6

45 zł

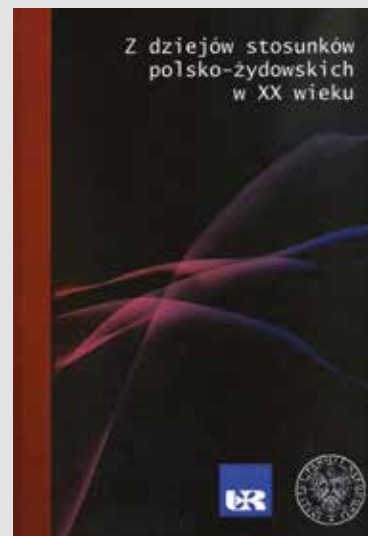
„Kto w takich czasach Żydów przechowuje?...” Polacy niosący pomoc ludności żydowskiej w okresie okupacji niemieckiej

redakcja naukowa Aleksandra Namysło, Warszawa 2009, 284 s. (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 4)

Tom jest zbiorem kilkunastu tekstów popularnonaukowych przybliżających historię mieszkańców miast i wsi różnych regionów Polski, którzy z narażeniem życia pomagali Żydom podczas okupacji niemieckiej.

ISBN: 978-83-7629-031-7

Nakład wyczerpany

Z dziejów stosunków polsko-żydowskich w XX wieku

redakcja naukowa Edyta Czop, Elżbieta Rączy, Instytut Pamięci Narodowej – Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2009, 184 s.

Zbiór artykułów poświęconych stosunkom polsko-żydowskim w XX w. Autorami są przedstawiciele różnych ośrodków naukowych, zarówno w kraju, jak i w Izraelu.

ISBN: 978-83-7338-489-9

Nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy

Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie 1939–1945

Rzeszów 2008, 416 s. (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 2)

Książka uzupełnia wiedzę o pomocy udzielanej ludności żydowskiej przez Polaków na Rzeszowszczyźnie. Dotąd kwestię ratowania Żydów od śmierci na tym terenie podejmowano jedynie na marginesie badań nad polityką władz okupacyjnych wobec mieszkańców Rzeszowszczyzny lub przy omawianiu stosunków polsko-żydowskich.

ISBN: 978-83-60464-72-4

Nakład wyczerpany

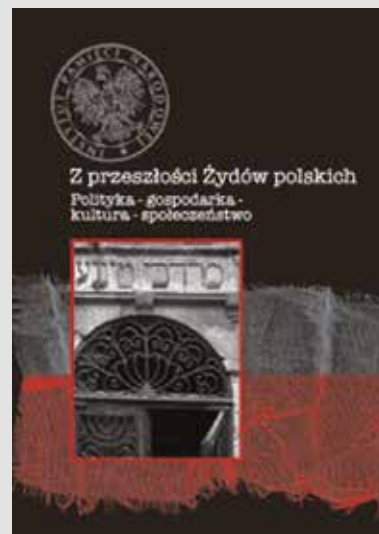
Zagłada Żydów na polskich terenach wcielonych do Rzeszy

redakcja naukowa Aleksandra Namysło,
Warszawa 2008, 284 s.
(seria „Konferencje”, t. 34)

Zbiór referatów wygłoszonych podczas międzynarodowej konferencji naukowej poświęconej zagładzie ludności żydowskiej na polskich ziemiach wcielonych do Rzeszy. Autorzy tekstów omówili m.in. antyżydowską politykę władz niemieckich, organizację życia Żydów, rolę przywódców żydowskich, postawy Żydów wobec okupacyjnej rzeczywistości i Zagłady, stosunek społeczeństwa polskiego do tragedii żydowskich sąsiadów.

ISBN: 978-83-6046-466-3

Nakład wyczerpany

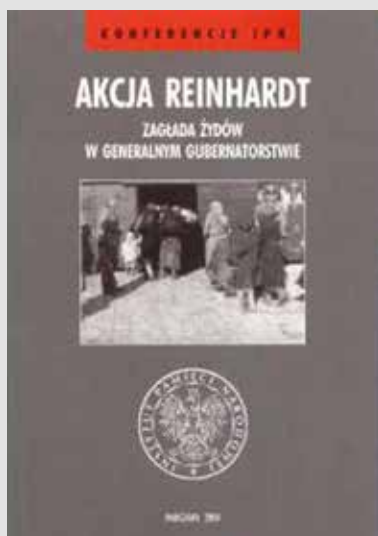
Z przeszłości Żydów polskich. Polityka – gospodarka – kultura – społeczeństwo

redakcja naukowa Jacek Wijaczka,
Grzegorz Miernik, Kraków 2005, 406 s.

Zbiór studiów nad różnorodnymi przejawami aktywności społecznej Żydów mieszkających w Polsce od epoki nowożytnej po czasy współczesne, z przewagą tekstów dotyczących dziejów najnowszych – od handlu kupców żydowskich w siedemnastowiecznym Krakowie przez budzące ciągle emocje kwestie Holokaustu, postaw podziemia antykomunistycznego wobec Żydów czy nastrojów antysemitycznych i emigracji w 1968 r., po recepcję słowa „Żyd” w języku polskim.

ISBN: 978-83-8838-562-9

Nakład wyczerpany

Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie

redakcja naukowa Dariusz Libionka,
Warszawa 2004, 276 s.
(seria „Konferencje”, t. 17)

Teksty referatów wygłoszonych podczas międzynarodowej konferencji naukowej upamiętniającej 60. rocznicę rozpoczęcia akcji eksterminacji Żydów w GG, znanej jako „Aktion Reinhardt”. Autorzy starali się przedstawić zagadnienia związane z „ostatecznym rozwiązaniem”, poruszając kwestie mało znane i prezentując nowe spojrzenie na trudne problemy historyczne.

ISBN: 978-83-89078-68-1

Nakład wyczerpany

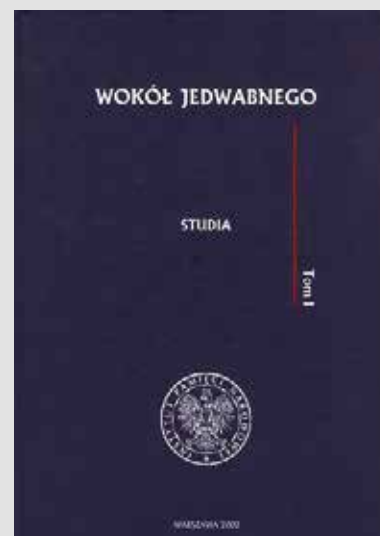
Zagłada Żydów zagłębiowskich

redakcja naukowa Aleksandra Namysło,
Instytut Pamięi Narodowej – Muzeum
Zagłębia w Będzinie, Będzin 2004, 174 s.

Publikacja jest pokłosiem sesji naukowej zorganizowanej 9 września 2003 r. w ramach obchodów 60. rocznicy zagłady Żydów będzińskich. Zaprezentowane podczas niej referaty dotyczyły nie tylko samego procesu eksterminacji Żydów zagłębiowskich, ale również dotyczyły problemów ogólniejszych, symptomatycznych dla sytuacji wszystkich żydowskich mieszkańców rejencji katowickiej.

ISBN: 978-83-55895-7-5

Nakład wyczerpany

Wokół Jedwabnego, t. 1: Studia

redakcja naukowa Paweł Machcewicz,
Krzysztof Persak, Warszawa 2002, 525 s.

Publikacja ukazuje wyniki badań naukowych nad zbrodniami popełnionymi na polskich Żydach w Jedwabnem, Radziłowie i innych miejscowościach Łomżyńskiego i Białostockizny latem 1941 r. Na tom pierwszy składają się studia, przedstawiające te wydarzenia na szerokim tle historycznym, stosunki polsko-żydowskie przed wojną, niemiecką politykę zagłady Żydów, antyżydowskie wystąpienia miejscowej ludności, powojenne postępowania karne w sprawie mordu.

ISBN: 978-83-89078-08-2

Nakład wyczerpany

Słowniki, leksykony, informatory

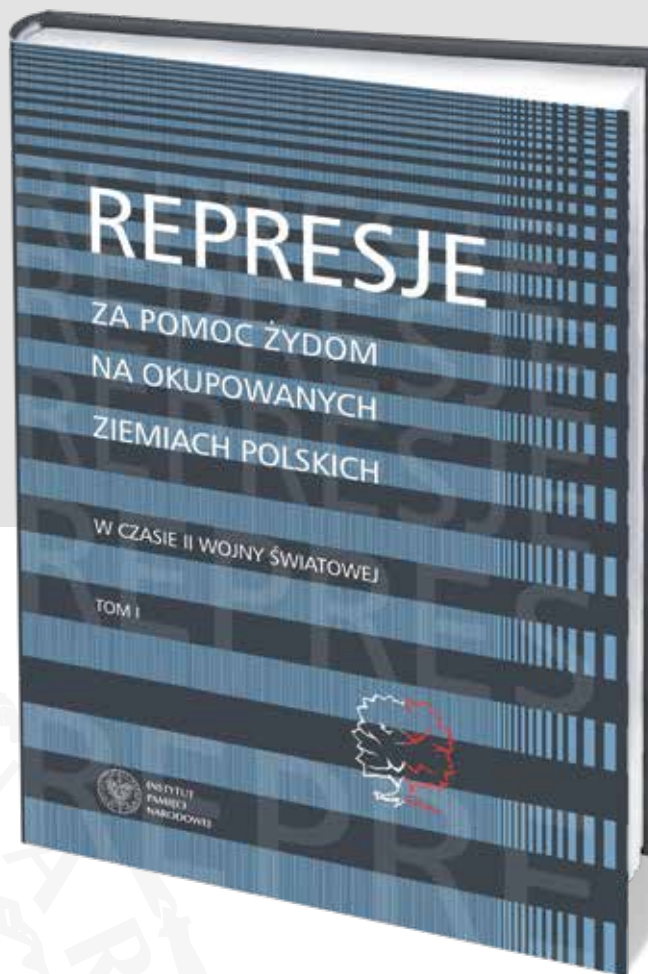
Opracowania o charakterze encyklopedycznym poświęcone historii Polski w XX w.

Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej, t. 1

opracowanie Aleksandra Namysłó,
Martyna Grądzka, Warszawa 2019, 464 s.

Publikacja stanowi częściowy rezultat prac prowadzonych w ramach projektu „Indeks Polaków zamordowanych i represjonowanych za pomoc Żydom w okresie II wojny światowej”. Jest poszerzoną, poprawioną i uaktualnioną wersją internetowego *Rejestru faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej* (2014). Celem badań było ustalenie nazwisk obywateli polskich, nieobjętych ustawodawstwem norymberskim, a mieszkających na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w granicach z 31 sierpnia 1939 r. i represjonowanych za pomoc udzielaną Żydom podczas II wojny światowej. Książka zawiera 333 noty (dotyczące 654 osób).

W przygotowaniu tom 2 i 3 oraz wersja angielska publikacji.

ISBN: 978-83-8098-667-1

40 zł

Polacy ratujący Żydów w czasie Zagłady. Przywracanie pamięci / Poles who rescued Jews during the Holocaust. Recalling forgotten history

Institut Pamięci Narodowej – Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej – Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Warszawa 2016, 144 s.

Polsko-angielskie opracowanie zawiera portrety 165 Polaków uhonorowanych tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata oraz osób odznaczonych przez Prezydenta RP w 2016 r.

Publikacja dostępna w formie PDF do pobrania ze strony: sprawiedliwi.org.pl

ISBN: 978-83-64306-06-8

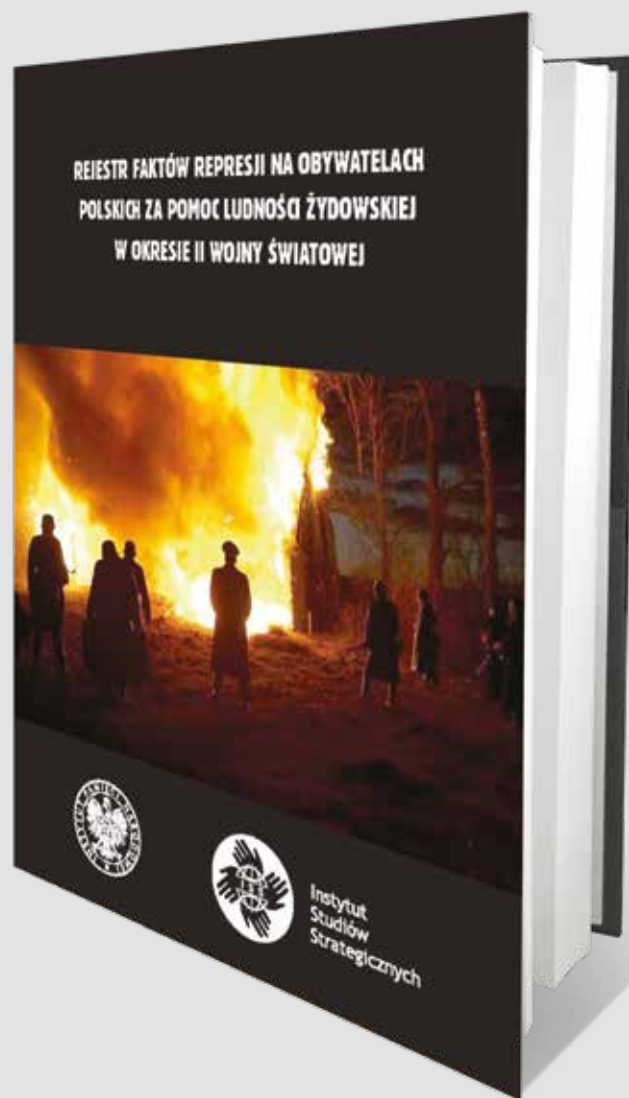
Rejestr faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej

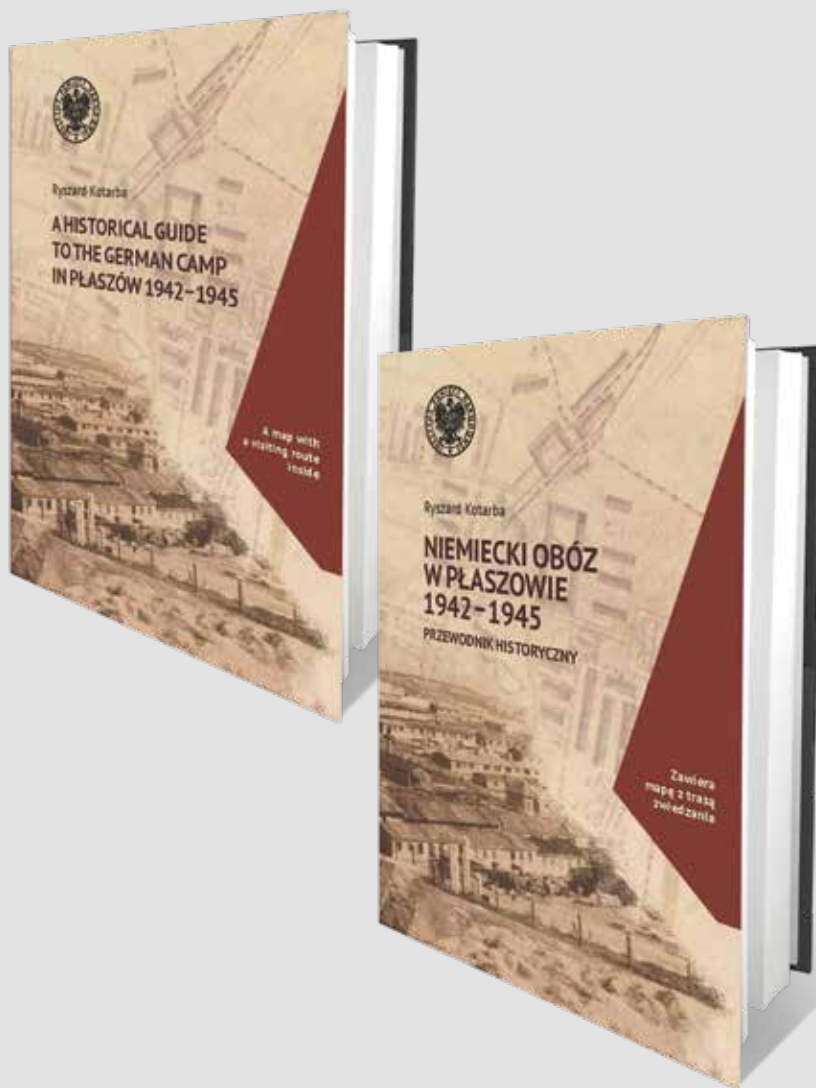
redakcja naukowa Aleksandra Namysło, Grzegorz Berendt, Instytut Pamięci Narodowej – Instytut Studiów Strategicznych, Warszawa 2014, 436 s.

Publikacja internetowa będąca wynikiem prac prowadzonych przez grupę badaczy w ramach projektu „Indeks Polaków zamordowanych i represjonowanych za pomoc Żydom w okresie II wojny światowej”. W 2019 roku została zmodyfikowana, uzupełniona, poprawiona i wydana drukiem pt. *Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej*.

Publikacja w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-669-2

Ryszard Kotarba

**Niemiecki obóz w Płaszowie
1942–1945. Przewodnik historyczny**

Kraków 2016, 88 s., wydanie 2. poprawione

Przewodnik zawiera informacje o getcie w Krakowie, początkach, rozbudowie i likwidacji obozu w Płaszowie, warunkach życia więźniów, niemieckich zbrodniach, ściganiu zbrodniarzy wojennych, a także wykazy wybranych publikacji, pojęć i skrótów oraz mapę z trasą zwiedzania.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-943749-1-4

Ryszard Kotarba

**A Historical Guide to the German
Camp in Płaszów 1942–1945**

Kraków 2014, 88 s.

Angielskojęzyczna wersja przewodnika zawiera informacje o getcie w Krakowie, wykazy pojęć i skrótów oraz mapę z trasą zwiedzania.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-932380-8-8

Biografie i studia biograficzne

Życiorysy postaci historycznych. Sami bohaterowie, ich życie i działalność stają się kluczem do zrozumienia drogi, jaką Polska przeżyła w ciągu ostatniego stulecia.

Soraya Kuklińska

Oskar Dirlewanger

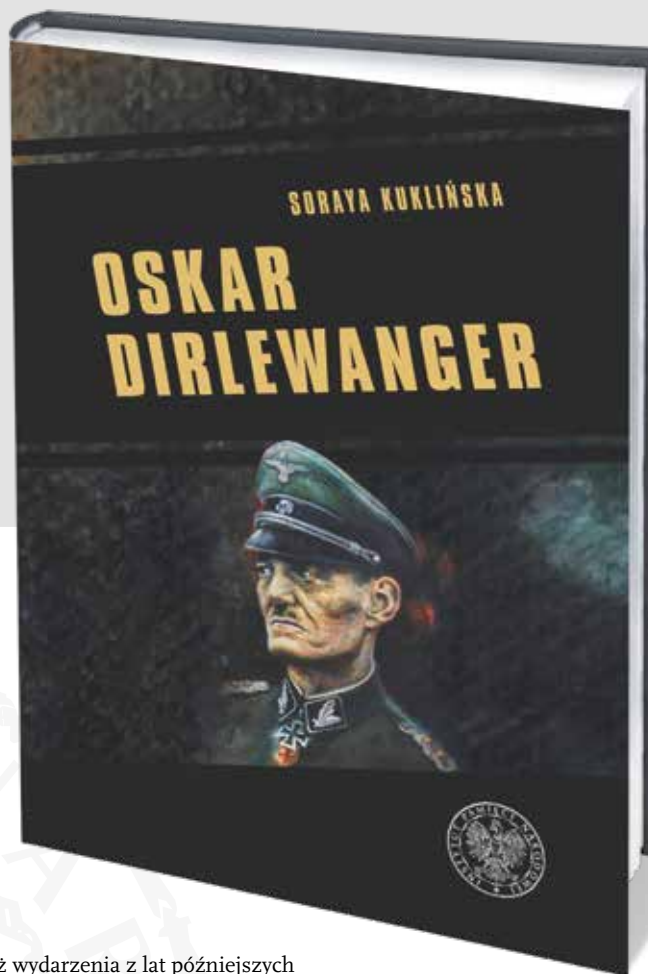
Warszawa 2021, 544 s. + 72 s. wkł. zdj.

Biografia Oskara Dirlewangera, niemieckiego zbrodniarza wojennego, dowódcy jednostki karnej SS do zwalczania partyzantów, odpowiedzialnego za liczne zbrodnie wojenne popełnione w okupowanej Polsce. Książka opowiada zarówno o nim, jak i jego Sonderkommando. Biografia prezentuje nie tylko okres życia Dirlewangera, ale

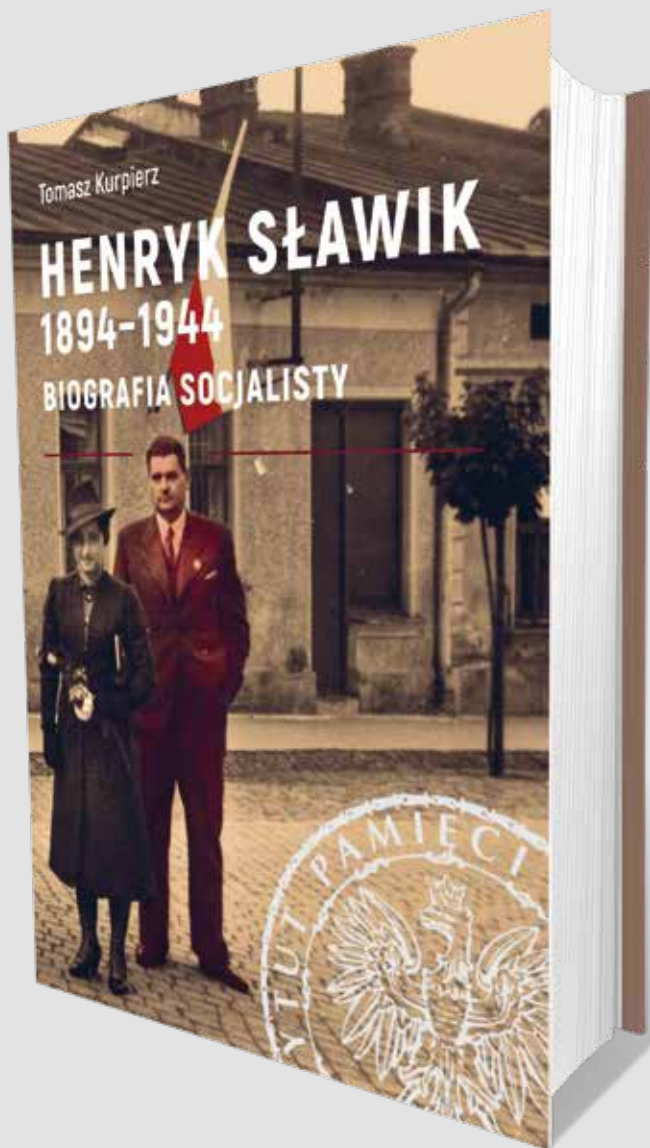
również wydarzenia z lat późniejszych – sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX w., kiedy toczyły się postępowania śledcze przeciwko członkom dowodzonej przez niego jednostki.

ISBN: 978-83-8229-263-3

60 zł

Tomasz Kurpierz

Henryk Sławik (1894–1944).

Biografia socjalisty

Katowice–Warszawa 2020, 836 s.

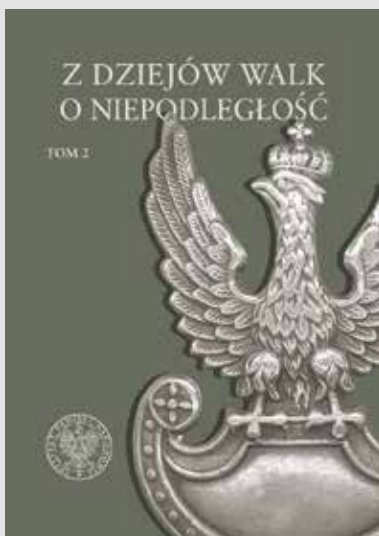
Książka przedstawia społeczną, zawodową i polityczną działalność Henryka Sławika, bohatera trzech narodów – polskiego, żydowskiego i węgierskiego. Ocenia się, że podczas II wojny światowej, stojąc na czele Komitetu Obywatelskiego ds. Opieki nad Uchodźcami Polskimi na Węgrzech, mógł uratować życie prawie 30 tys. osób, wśród nich ok. 5 tys. polskich Żydów. Zorganizował też, przy współpracy z duchowieństwem, sierotnec dla żydowskich dzieci. Za tę działalność został zamordowany przez Niemców w sierpniu 1944 r. w obozie koncentracyjnym Gusen. W 1977 r. Instytut Yad Vashem uhonorował go tytułem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata.

Nagroda KLIO I stopnia w kategorii „monografia naukowa” (2021)

Nominacja do Nagrody Historycznej m.st. Warszawy im. Kazimierza Moczarskiego (2021)

ISBN: 978-83-8098-306-9

60 zł

Z dziejów walk o niepodległość, t. 2

redakcja naukowa Marek Gałęzowski,
Sławomir Kalbarczyk, Jerzy Kirszak,
Warszawa 2013, 572 s.

Drugi z trzech tomów publikacji w znacznej części wypełniają studia biograficzne poświęcone uczestnikom walk o niepodległość Polski w pierwszej połowie XX w. Wśród bohaterów tych opracowań znajdują się m.in. oficerowie Wojska Polskiego pochodzenia żydowskiego, w większości uczestnicy wojny polsko-bolszewickiej, zamordowani w 1940 r. przez NKWD w Bykowni (obecnie część Kijowa).

ISBN: 978-83-7629-422-3

45 zł

**Karol Madaj, Małgorzata Żuławniak
Proboszcz getta**

Warszawa 2010, 184 s. + płyta DVD
(seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 5)

Niezwykła historia o księdzu Marcelim Godlewskim, parafii w getcie, Żydach-katolikach i ukrywaniu dzieci w sierocińcu w Aninie. Proboszcz zdobywał jedzenie, fałszował dokumenty i pomagał w ucieczce. Po latach otrzymał tytuł Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Wyróżnienie Towarzystwa Przyjaciół Historii w kategorii „Najlepsze warsawiana” (2010/2011)

Nagroda KLIO II stopnia w kategorii Warsawiana (2011)

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-135-2

Marek Gałęzowski

Na wzór Berka Joselewicza. Żołnierze i oficerowie pochodzenia żydowskiego w Legionach Polskich

przedmowa Richard Pipes, Warszawa
2010, 800 s.

Książka przypomina tych dzielnych ludzi, którzy walczyli o niepodległość Polski. Są to pełne biogramy bohaterów zawierające opis ich dalszych losów podczas II wojny światowej, a więc obejmujące Zagładę i losy ocalałych. Stanowią równocześnie przykład tego, że stosunki polsko-żydowskie nie zawsze sprowadzały się do sytuacji konfliktowych.

Nagroda PRO MEMORIA, przyznana przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (2011)

ISBN: 978-83-76291-70-3

Nakład wyczerpany

Dokumenty

Krytyczne opracowania zbiorów nieznanych dotychczas materiałów archiwalnych dotyczących najnowszej historii Polski. Pokazują one przede wszystkim różne formy represji, których obywatele polscy doświadczyli w latach dwóch totalitaryzmów, oraz zorganizowane przejawy oporu społecznego.

Avihu Ronen

Skazana na życie.

Dzienniki i życie Chajki Klinger

tłumaczenie Michał Sobelman, Żydowski Instytut Historyczny, Warszawa 2021, 1020 s.

Fascynująca podróż autora w głąb historii będziańskiego getta, historii własnej rodziny i siebie samego. Avihu Ronen, na podstawie dzienników swojej matki Chajki Klinger, wywiadów z jej przyjaciółmi i współpracownikami oraz dokumentów odnalezionych w Polsce i Izraelu, przeprowadza poszukiwa-

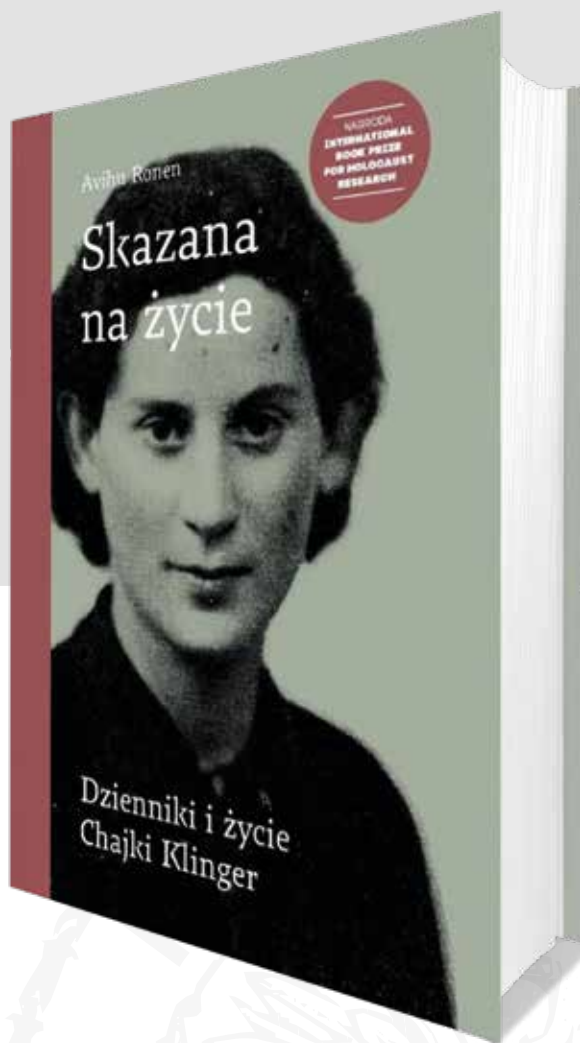
nia mające na celu odtworzenie prawdziwej historii jej życia. Chajka Klinger, liderka żydowskiego harcerstwa Ha-Szomer ha-Cair, przywódczyni ruchu oporu w getcie w Będzinie i pionierka ruchu kibucowego w Izraelu, zmarła śmiercią samobójczą w 15. rocznicę powstania w getcie warszawskim.

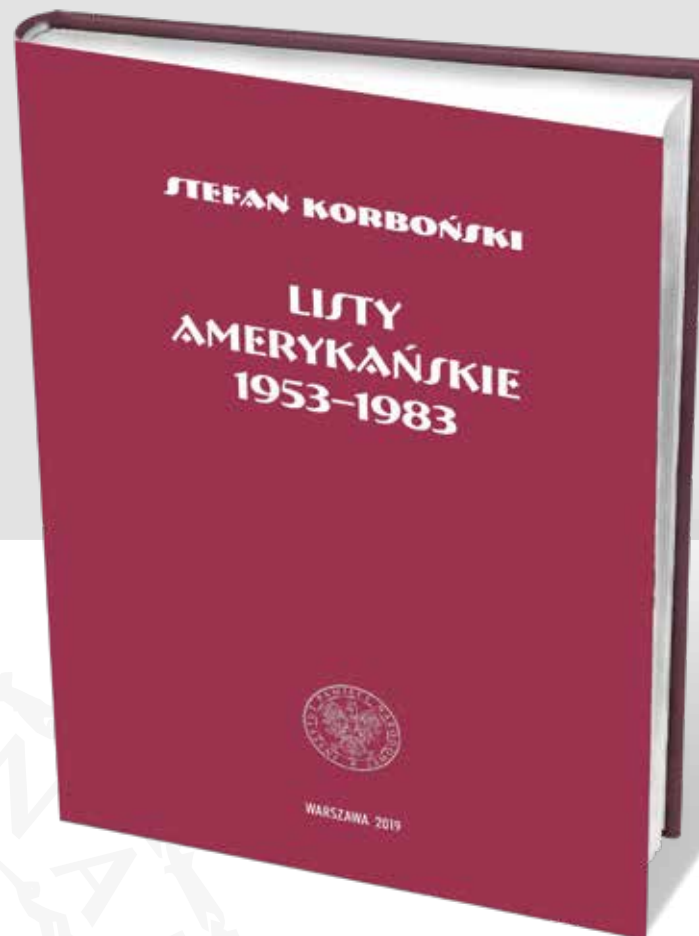
Publikacja przygotowana na podstawie tłumaczenia udostępnionego przez IPN.

Nagrada International Book Prize For Holocaust Research

Dystrybucja: IPN i Żydowski Instytut Historyczny
ISBN: 978-83-664-8515-0

68 zł

Stefan Korboński

Listy amerykańskie 1953–1983

redakcja naukowa Roman W. Rybicki, Bartosz Nowożycki, Warszawa 2019, 368 s.
(seria „Z archiwum emigracji”, t. 6)

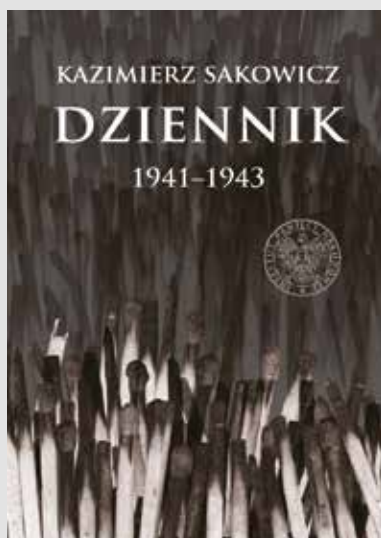
Publikacja zawiera listy oficjalne publikowane przez Stefana Korbońskiego w dziennikach amerykańskich. W zbiorze można znaleźć zarówno listy do redakcji gazet, które często słabo orientując się w sprawach Europy Środkowej i Wschodniej, popełniały rażące błędy, jak i oświadczenia Zgromadzenia Eu-

ropejskich Narodów Ujarmionych, np. w sprawie obozów pracy przymusowej w krajach bloku sowieckiego, czy rocznicowe wspomnienie z okazji wybuchu powstania warszawskiego w formie listu do redakcji „New York Timesa”. Duża część interwencji w amerykań-

skiej prasie dotyczyła również nieprawdziwych informacji ukazujących się tam na temat relacji polsko-żydowskich podczas okupacji niemieckiej.

ISBN: 978-83-8098-664-0

35 zł

Kazimierz Sakowicz
Dziennik 1941–1943

przedmowa i opracowanie Maria Wardzińska, Warszawa 2014, 125 s.

Wstrząsająca relacja przedwojennego dziennikarza o masowej zbrodni niemieckiej, w której brali także udział – jako wykonawcy – kolaborujący z Niemcami Litwini, w podwileńskiej miejscowości Ponary. Notatki te obejmują okres od 11 lipca 1941 do 6 listopada 1943 r. W Ponarach ginęli przede wszystkim Żydzi (ok. 70 tys.), zwłaszcza z Wilna i okręgu wileńskiego.

ISBN: 978-83-76296-49-4

20 zł

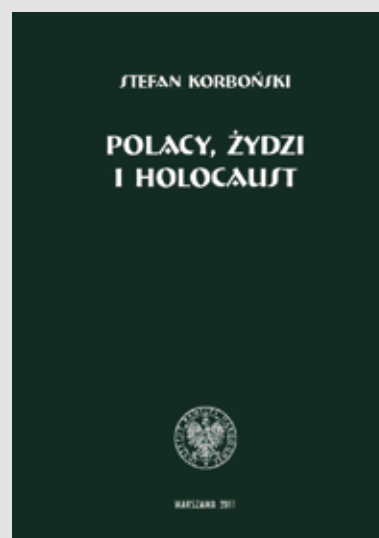
Hermann Langbein
Auschwitz przed sądem. Proces we Frankfurcie nad Menem 1963–1965. Dokumentacja

tłumaczenie z języka niemieckiego Viktor Grotowicz, przedmowa Witold Kulesza, VIA NOVA – Instytut Pamięi Narodowej – Muzeum Pamięci Auschwitz-Birkenau, Wrocław–Warszawa–Oświęcim 2011, 756 s.

Między 20 grudnia 1963 a 20 sierpnia 1965 r. we Frankfurcie nad Menem odbył się proces członków załogi obozu Auschwitz. Protokoły z przesłuchań zmuszają, w dużo większym stopniu niż jakakolwiek próba naukowego opracowania, do zastanowienia się nad pytaniem, dlaczego Auschwitz był w ogóle możliwy.

ISBN: 978-83-7704-022-5

Nakład wyczerpany

Stefan Korboński
Polacy, Żydzi i Holocaust

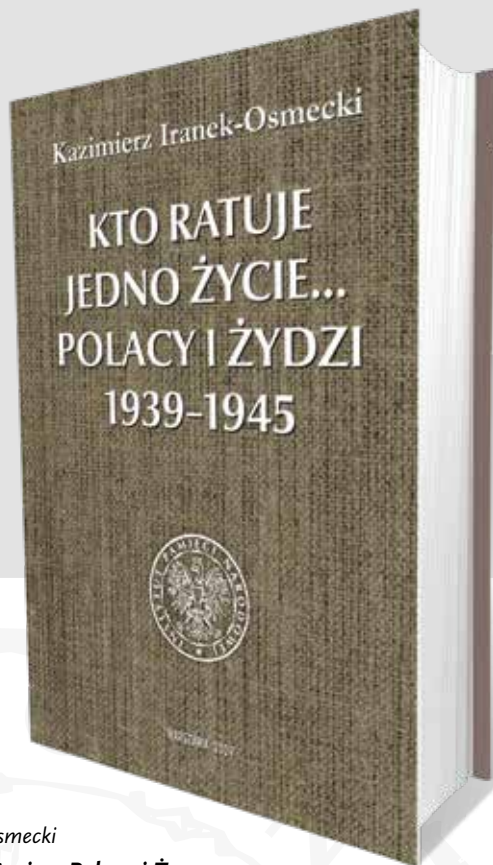
tłumaczenie z języka angielskiego Grażyna Waluga, Warszawa 2011, 131 s. (seria „Z archiwum emigracji”, t. 4)

Książka Stefana Korbońskiego jest ostatnią pozycją w znacznym dorobku pisarskim jednego z najwybitniejszych polityków polskiego ruchu ludowego. Po raz pierwszy została wydana w języku angielskim w Nowym Jorku w 1986 r. Powstała jako odpowiedź na stan ówczesnych stosunków polsko-żydowskich na kontynencie amerykańskim. Książka stanowi cenny dokument epoki, mający wartość źródłową.

ISBN: 978-83-7629-270-0

Nakład wyczerpany

Kazimierz Iranek-Osmecki

Kto ratuje jedno życie... Polacy i Żydzi 1939-1945

Warszawa 2009, 390 s.

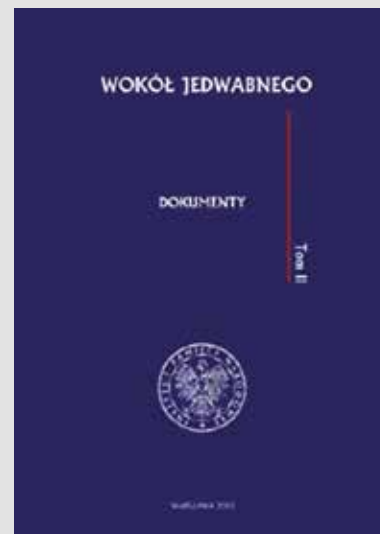
(seria „Z archiwum emigracji”, t. 2)

Książka powstała w 1968 r. na emigracji w Londynie. Jej autor, wybitny oficer WP, w latach okupacji niemieckiej m.in. szef Oddziału II (informacyjno-wywiadowczego) KG AK, podjął próbę udokumentowania pomocy, jaką Polacy nieśli Żydom podczas II wojny światowej.

Starł się także przybliżyć problematykę relacji polsko-żydowskich w latach 1939-1945.

ISBN: 978-83-7629-062-1

Nakład wyczerpany

Wokół Jedwabnego, t. 2: Dokumenty
redakcja naukowa Paweł Machcewicz,
Krzysztof Persak, Warszawa 2002, 1034 s.

Tom zawiera dokumenty polskie, sowieckie i niemieckie, w tym raporty NKWD, relacje Polaków represjonowanych przez sowieckiego okupanta, raporty wywiadowcze Polskiego Państwa Podziemnego, sprawozdania niemieckich formacji wojskowych i policyjnych, świadectwa ocalałych Żydów, akta śledztw oraz procesów karnych w sprawie zbrodni w Jedwabnem i Radziłowie.

ISBN: 83-89078-08-2

Nakład wyczerpany

Jürgen Stroop

**Żydowska dzielnica mieszkaniowa
w Warszawie już nie istnieje!**

opracowanie Andrzej Żbikowski,
Warszawa 2009, 110 s. + 130 s. wkł. il.
(seria „Dokumenty”, t. 38)

Raport Stroopa jest urzędowym sprawozdaniem, opracowanym dla władz zwierzchnich przez oficera kierującego akcją tłumienia powstania Żydów w getcie warszawskim i operacją likwidacji getta wiosną 1943 r. Dokument, który miał ukazać sprawność niemieckiej maszyny policyjno-wojskowej, po klęsce Niemiec w 1945 r. stał się źródłem ukazującym jej zbrodniczość.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-065-2

30 zł

Friedrich Katzmann

**Rozwiązanie kwestii żydowskiej
w dystrykcie Galicja**

opracowanie Andrzej Żbikowski,
Warszawa 2001, 88 s. + 96 s. wkł. il.
(seria „Dokumenty”, t. 5)

Pierwsza pełna edycja raportu Friedricha Katzmanna o akcji Reinhard (Einsatz Reinhard), której celem była eksterminacja Żydów polskich. Raport ten jest dokumentem, w którym wysoki funkcjonariusz SS i policji, kierujący zagładą tysięcy ludzi, składa relację z dokonanych zbrodni. Zawiera 153 zdjęcia, które szczegółowo przedstawiają przebieg akcji Reinhard.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-981-5

Relacje i wspomnienia

Świadcstwa dotyczące dziejów Polski. W indywidualnych, subiektywnych zapisach wspomnieniowych utrwalone zostały zjawiska i procesy historyczne, postawy obywateli polskich i codzienna rzeczywistość widziana oczami jednostki.

Marian Karczewski

Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939–1945

opracowanie i przypisy Włodzimierz Suleja, Warszawa 2021, 352 s. + płyta CD

Wstrząsające wspomnienia Mariana Karczewskiego są niezwykle cennym dokumentem wojennych losów mieszkańców naszego kraju. Są świadectwem tego, kto był katem, a kto ofiarą. Autor opisuje likwidację we wrześniu 1942 r.

getta dla Żydów w Jadowie. Przypomnienie o tym wydaje się niezwykle aktualne i potrzebne również dziś w kontekście dyskusji na temat patriotycznych wartości i szacunku do naszej ojczyzny. Do książki dołączono płytę

z audycją radiową opartą na wspomnieniach Mariana Karczewskiego pt. *Ostatni transport z Pawiaka*.

ISBN: 978-83-8229-095-0

40 zł

***Jak Ci się uda uratować, pamiętaj!
Relacje „Sprawiedliwych” i o „Sprawiedliwych” z województwa zachodniopomorskiego***

wstęp i opracowanie Paweł Knap, Szczecin 2021, 272 s., wydanie 2. poprawione i uzupełnione

Z zestawień statystycznych wynika, że do końca 2019 r. tytułem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” uhonorowano niemal 28 tys. osób, z których ponad 7 tys. stanowią Polacy. Do niniejszego tomu trafiły historie 48 z nich – mieszkańców województwa zachodniopomorskiego.

ISBN: 978-83-8229-288-6

35 zł

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski

Wydawnictwo zawiera relacje dotyczące pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1945. Autorami świadectw są zarówno Polacy, jak i ocaleni z Holokaustu Żydzi.

Wydawnictwo zaplanowano na siedem tomów:

■ **t. 1: Dystrykt warszawski Generalnego Gubernatorstwa**

■ **t. 2: Dystrykt krakowski Generalnego Gubernatorstwa**

■ **t. 3: Dystrykt lubelski Generalnego Gubernatorstwa**

■ **t. 4: Dystrykt radomski Generalnego Gubernatorstwa**

■ **t. 5: Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń**

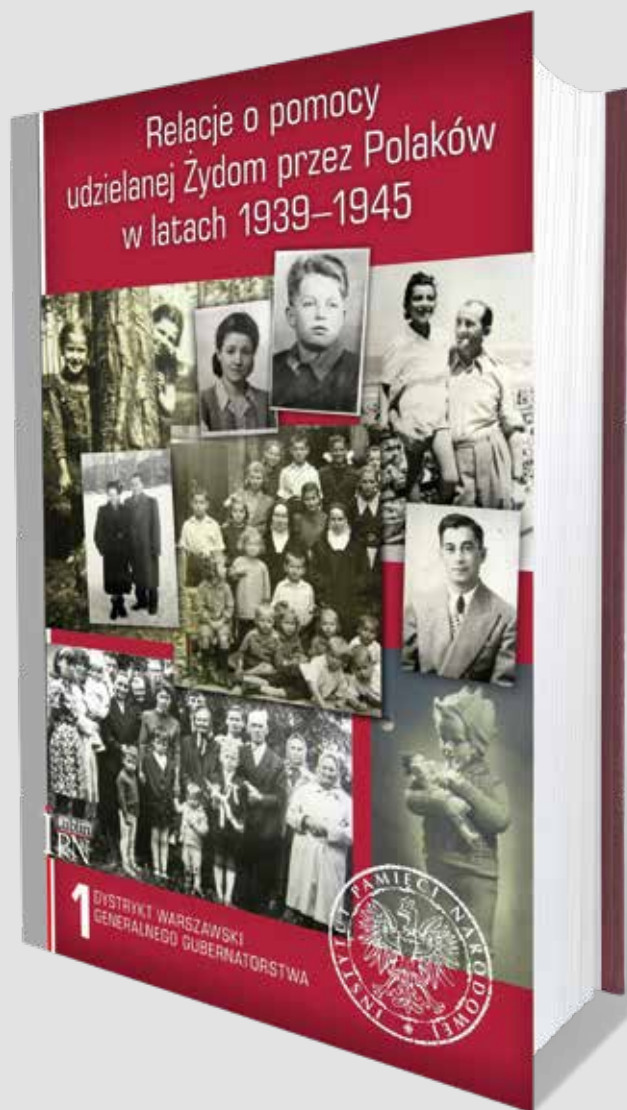
■ **t. 6: Białostoczczyzna, Wileńszczyzna, Nowogródzczyzna**

■ **t. 7: Ziemie zachodnie włączone do Rzeszy i Rzesza**

W ramach całego projektu opublikowanych zostanie ok. tysiąca dokumentów, opatrzonych obszernym komentarzem naukowym.

Dotychczas ukazało się pięć tomów.

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 1: Dystrykt warszawski Generalnego Gubernatorstwa

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski, Lublin–Warszawa 2018, 534 s.

Wydawnictwo zawiera edycję 194 relacji, dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie dystryktu warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1945. Autorami świadectw są zarówno Polacy, jak i ocaleni z Holokaustu Żydzi. Świadectwa zostały opatrzone obszernym aparatem naukowym, dotyczącym m.in. powojennych kontaktów ocalonych osób z ratownikami, a także honorowania tych drugich tytułami Sprawiedliwych wśród Narodów Świata.

ISBN: 978-83-8098-557-5

45 zł

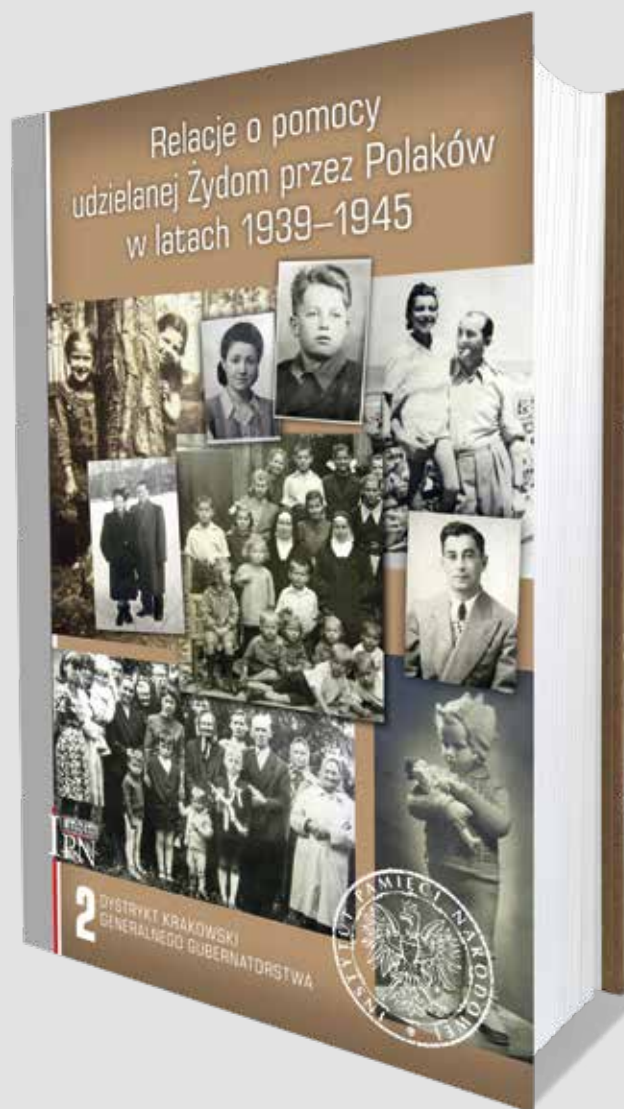
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 2: Dystrykt krakowski Generalnego Gubernatorstwa

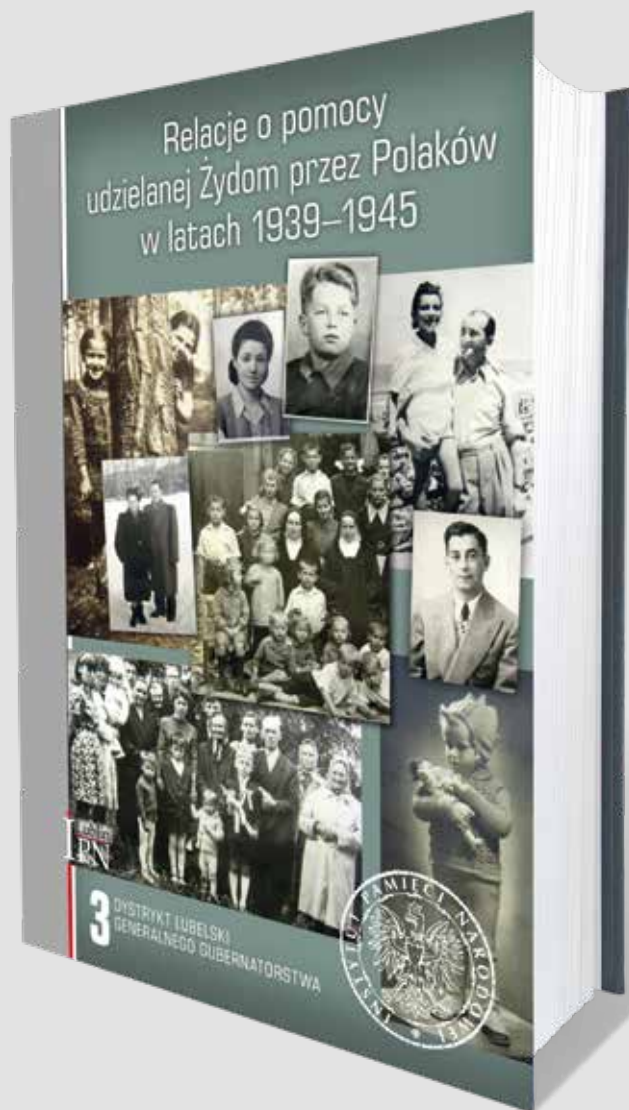
wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski, Lublin–Warszawa 2020, 560 s.

Książka zawiera edycję 203 dokumentów dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie dystryktu krakowskiego Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1945. W większości są to protokoły przesłuchań świadków, sporządzone przez pracowników Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce i jej oddziałów terenowych. Część dokumentów porusza problem represji dokonanych przez Niemców na Polakach za wspieranie ludności żydowskiej. Świadczenia zostały opatrzone obszernym aparatem naukowym.

ISBN: 978-83-8098-873-6

45 zł

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 3: Dystrykt lubelski Generalnego Gubernatorstwa

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski, Lublin–Warszawa 2020, 460 s.

W tomie zamieszczone zostały dokumenty dotyczące pomocy udzielanej przez Polaków Żydom na terenie dystryktu lubelskiego Generalnego Gubernatorstwa. Dokumenty dotyczą najróżniejszych form pomocy, począwszy od wsparcia żywnościowego, poprzez pomoc w zdobyciu fałszywych tożsamości, czy też okresowe ukrywanie, a skończywszy na ukrywaniu długotrwałym (wielomiesięcznym lub wieloletnim). Część dokumentów porusza problem represji dokonanych przez Niemców na Polakach za wspieranie ludności żydowskiej.

ISBN: 978-83-8098-934-4

45 zł

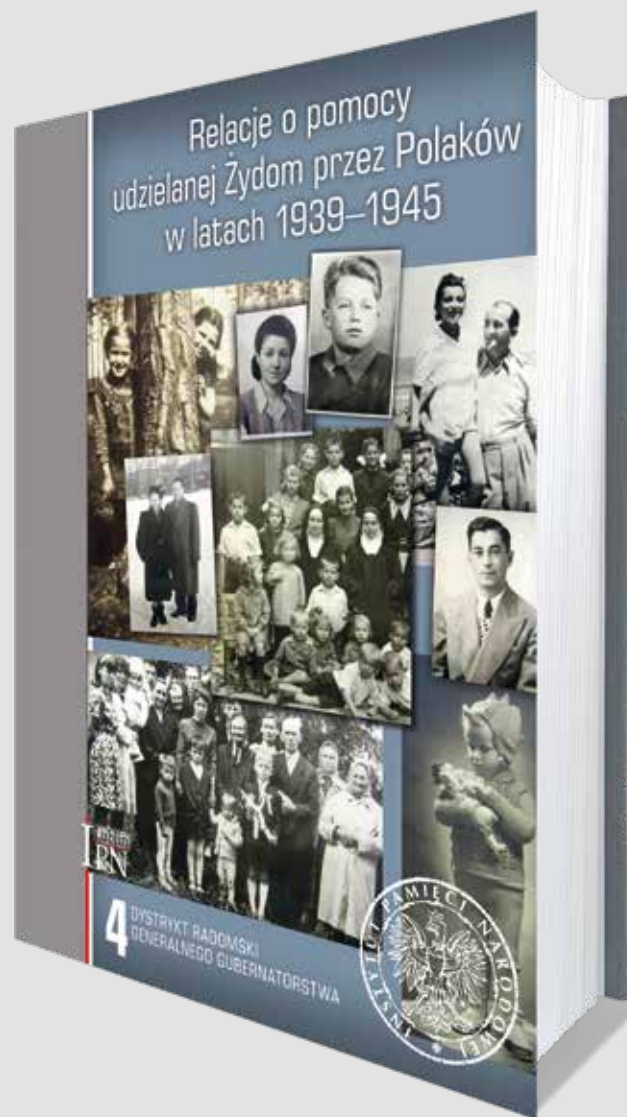
Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 4: Dystrykt radomski Generalnego Gubernatorstwa

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski, Lublin–Warszawa 2020, 336 s.

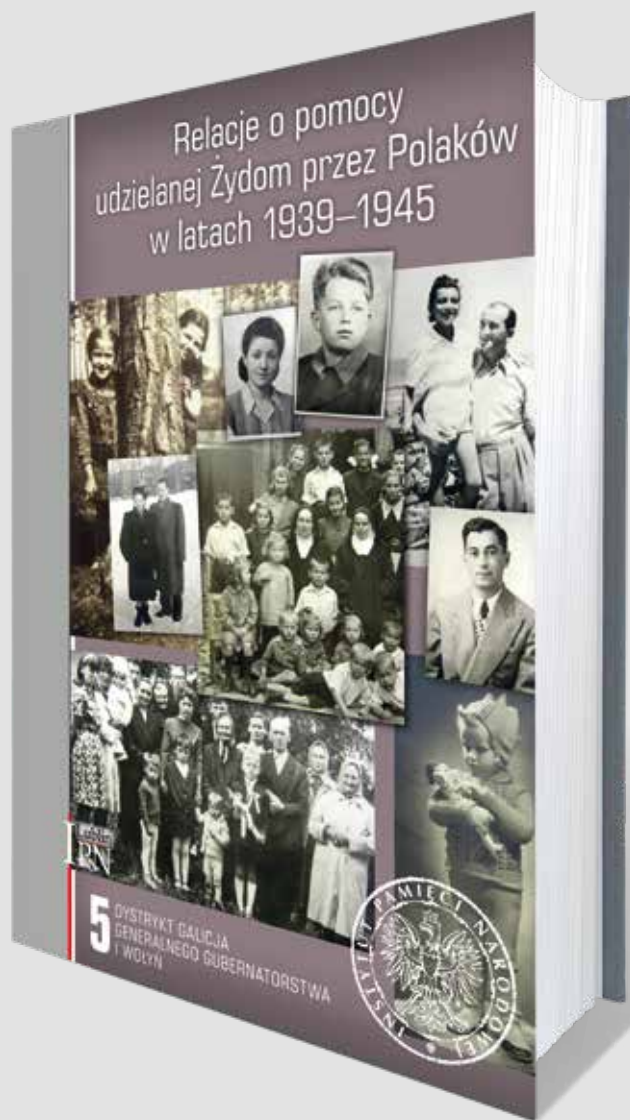
Książka zawiera edycję 104 dokumentów z zasobu Instytutu Pamięi Narodowej, Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie oraz Archiwum Państwowego w Radomiu, dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków.

ISBN: 978-83-8098-308-3

40 zł

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 5: Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń

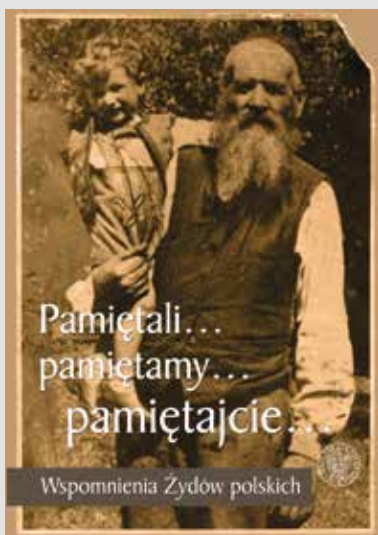
wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski, Lublin–Warszawa 2021, 528 s.

Tom zawiera edycję 173 dokumentów z zasobu Archiwum IPN, dotyczących pomocy udzielanej Żydom przez Polaków na terenie dystryktu Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń.

ISBN: 978-83-8229-355-5

50 zł

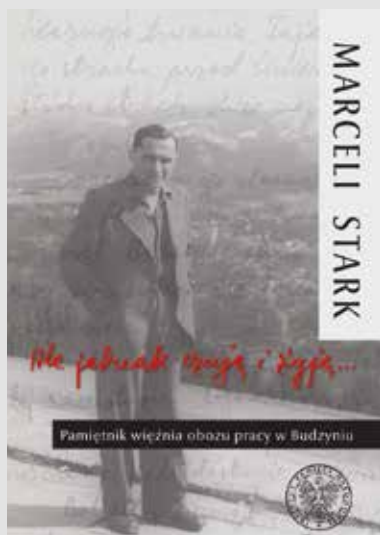
Pamiętali... Pamiętamy... Pamiętajcie... Wspomnienia Żydów polskich

opracowanie Michał Zajda, Paweł Skorut,
Kraków–Warszawa 2019, 168 s.
(seria oddziału IPN w Krakowie)

Zapis rozmów przeprowadzonych przez autorów opracowania z wybranymi osobami pochodzenia żydowskiego oraz z Władysławem Bartoszewskim, dotyczących głównie losów ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej oraz w PRL. Tom został poprzedzony wstępem zarysującym problem Zagłady na ziemiach polskich oraz miejsca mniejszości żydowskiej w PRL.

ISBN: 978-83-8098-600-8

20 zł

Marcell Stark

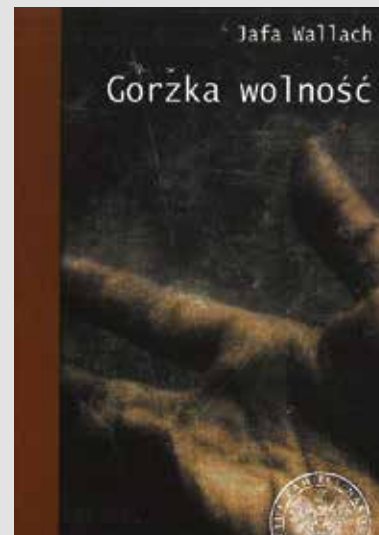
Ale jednak czuję i żyję... Pamiętnik więźnia obozu pracy w Budzynie

opracowanie i redakcja naukowa Marcin Urynowicz, Warszawa 2012, 352 s.

Wspomnienia Marcelego Starka to głos Żyda polskiego ocalałego z rzezi II wojny światowej, urodzonego we Lwowie w 1908 r. matematyka polskiego, przedwojennego komunisty. Pamiętnik powstał w całości na przełomie 1945 i 1946 r. – dotyczy głównie roku 1943. Jest najobszerniejszą dostępną relacją na temat obozu w Budzynie. Do wspomnień dołączono m.in. wybór z powojennej korespondencji autora.

ISBN: 978-83-76293-76-9

Nakład wyczerpany

Jafa Wallach

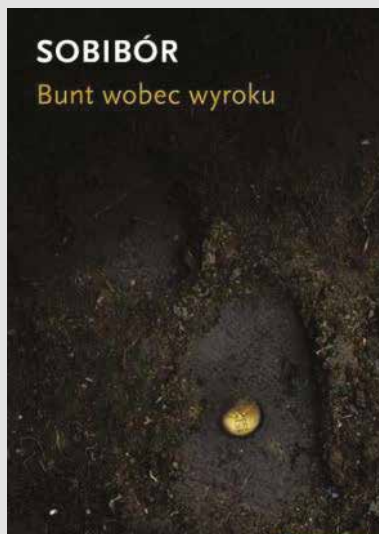
Gorzka wolność. Wspomnienia ocalałej z Holocaustu

postowie Rena Bernstein, opracowanie i redakcja wydania polskiego Elżbieta Rączy, Rzeszów 2012, 166 s. + 25 s. wkł. zdj.

Książka ukazuje, jak daleko może sięgać granica ludzkiej wytrzymałości, gdy trzeba podjąć walkę o życie własne i najbliższych. Wspomnienia Jafy Wallach oraz relacje jej córki Reny Bernstein i siostry Heleny Manaster-Ramer stanowią ważne uzupełnienie wiedzy o losach Żydów podczas niemieckiej i sowieckiej okupacji Polski południowo-wschodniej oraz o stosunkach polsko-żydowskich.

ISBN: 978-83-7629-352-3

30 zł

SOBIBÓR

Bunt wobec wyroku

Sobibór. Bunt wobec wyroku

opracowanie zbiorowe, Instytut Pamięci Narodowej – Ośrodek Karta, Warszawa 2012, 172 s. + 20 s. wkł. zdj.

Sobibór był najmniej rozpoznany ze wszystkich obozów zagłady. Podstawą do rekonstruowania dziejów obozu, w którym zamordowano ponad 300 tys. osób, pozostają przede wszystkim relacje, zeznania i pamiętniki byłych więźniów, którzy przeżyli powstanie i doczekali się wyzwolenia. Na publikację składają się fragmenty świadectw 27 ocalałych oraz wyrzucone z pociągu jadącego do obozu dwa listy osób, które zginęły w komorze gazowej.

ISBN: 978-83-61283-66-9

Nakład wyczerpany

Baruch Elimelech Rak

Wspomnienia żydowskiego działacza rzemieślniczego

Warszawa 2010, 240 s. (seria „Relacje i wspomnienia”, t. 14)

Przed 1939 r. w Polsce połowa rzemieślników wywodziła się ze społeczności żydowskiej. Agresja III Rzeszy i sowieckiej Rosji na II RP umożliwiła Niemcom realizację Endlösung der Judenfrage. Holokaust stał się faktem. Baruch Elimelech Rak współtworzył nowoczesny ruch żydowskich rzemieślników w Warszawie i Polsce. Jedyny spośród przywódców, który zdążył wyjechać i spisać swe wspomnienia. Bez tego głosu historia Polski nie byłaby pełna.

ISBN : 978-83-7629-219-9

15 zł

Albumy

Historia w obiektywie. Albumy historyczne to połączenie bogactwa unikatowych fotografii archiwalnych, opatrzonych tekstami źródłowymi; prezentują kluczowe wydarzenia i sylwetki wielkich bohaterów z dziejów Polski w XX w.

Adam Pleskaczyński
Wartheland. Dzieje zbrodni
Poznań–Warszawa 2021, 384 s.

Celem obszernego albumu monograficznego jest upowszechnienie wiedzy o funkcjonowaniu na terenie Wielkopolski i Ziemi Łódzkiej „wzorcowego okręgu Rzeszy”, w którym była prowadzona najbardziej rasistowska i bezwzględna polityka narodowościowa spośród wszystkich obszarów bezpośrednio wcielonych do

Niemiec. Naziści przeprowadzili tu najbardziej powszechne i brutalne przesiedlenia ludności oraz zainicjowali bezprecedensową i totalną eksterminację Żydów w pierwszym nazistowskim obozie zagłady w Chełmnie nad Nerem. W publikacji wykorzystano ponad tysiąc fotografii. Książka składa się

z ośmiu rozdziałów, w których przedstawiono dzieje Kraju Warty z perspektywy trzech grup narodowościowych: Polaków, Niemców i Żydów.

ISBN: 978-83-8229-225-1

59 zł

Mateusz Szpytma

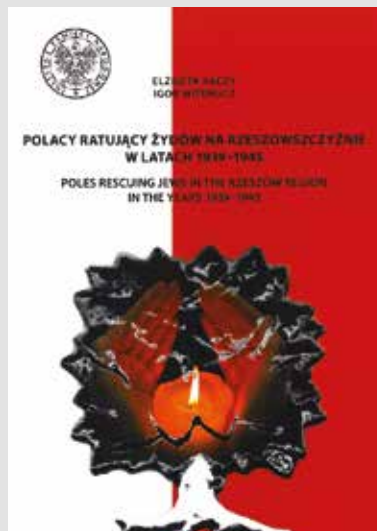
Sprawiedliwi i ich świat. Markowa w fotografii Józefa Ulmy

Institut Pamięci Narodowej – Institut Studiów Strategicznych, Kraków 2015, 156 s., wydanie 2. poprawione i uzupełnione (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 1)

Józef Ulma (1900–1944), jako fotograf amator, dokumentował życie rodzinnej Markowej. W 1942 r. wraz z żoną Wiktorią przyjął pod swój dach szukających pomocy Żydów. Półtora roku później, 24 marca 1944 r., wszyscy zostali zamordowani przez niemieckich żandarmów. Józef i Wiktorja Ulmowie zostali w 1995 r. uhonorowani pośmiertnie tytułem Sprawiedliwi wśród Narodów Świata.

Dystrybucja: Institut Studiów Strategicznych w Krakowie

ISBN: 978-83-87832-73-5

Elżbieta Rączy, Igor Witowicz

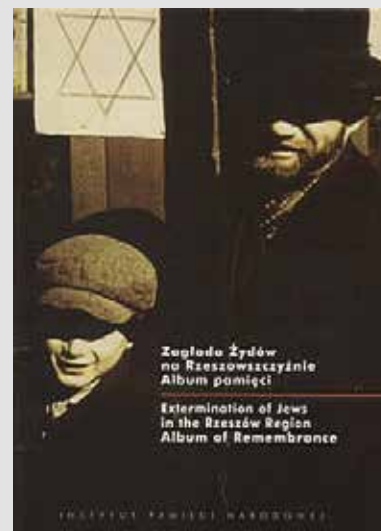
Polacy ratujący Żydów na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945 / Poles Rescuing Jews in the Rzeszów Region in the Years 1939–1945

Rzeszów 2011, 270 s. (seria „Kto ratuje jedno życie...”, t. 6)

Dwujęzyczny album upamiętnia Polaków ratujących Żydów w czasie II wojny światowej. Zawiera zdjęcia osób uratowanych przez polskich opiekunów. Większość prezentowanych fotografii opublikowano po raz pierwszy. Materiał ikonograficzny wzbogacają biogramy, a także opisy rozgrywających się wówczas zdarzeń.

ISBN: 978-83-7629-273-1

Nakład wyczerpany

Zagłada Żydów na Rzeszowszczyźnie. Album pamięci / Extermination of Jews in the Rzeszów Region. Album of Remembrance

opracowanie Elżbieta Rączy, Igor Witowicz, Rzeszów–Warszawa 2004, 184 s. (seria „Albumy”, t. 3)

Album zawiera fotografie archiwalne, przedstawiające życie codzienne ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie przed wojną i w czasie okupacji niemieckiej, oraz współczesne, ukazujące miejsca masowych mordów i zbiorowe mogiły. Większość zdjęć z okresu wojny została wykonana przez Niemców, którzy nie wahali się rejestrować dokonywanych przez siebie zbrodni.

ISBN: 978-83-89078-65-1

Nakład wyczerpany

***Getto łódzkie / Litzmannstadt Getto
1940–1944***

redakcja naukowa Julian Baranowski,
Sławomir M. Nowinowski, Instytut Pa-
mięci Narodowej – Archiwum Państwo-
we w Łodzi, Łódź 2009, 288 s.

Album zawiera ponad 300 zdjęć ilu-
strujących zagładę łódzkich Żydów. Fo-
tografie poprzedzone zostały szerokim
wprowadzeniem historycznym, ukazu-
jącym kontekst tragicznych wydarzeń
z lat 1940–1944.

ISBN: 978-83-929304-2-6

Nakład wyczerpany

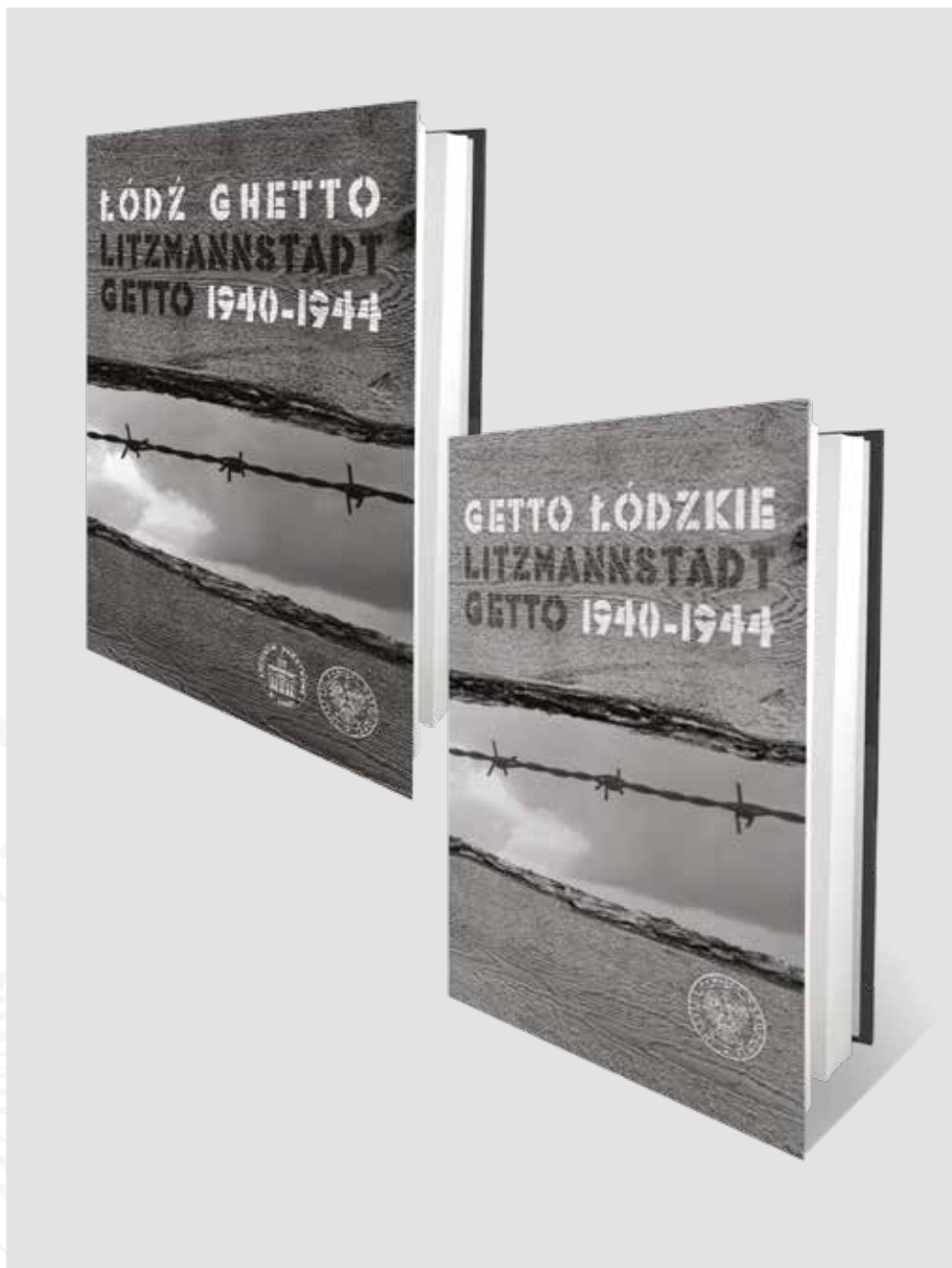
***Łódź Ghetto / Litzmannstadt Getto
1940–1944***

redakcja naukowa Julian Baranowski,
Sławomir M. Nowinowski, Instytut Pa-
mięci Narodowej – Archiwum Państwo-
we w Łodzi, Łódź 2014, 288 s.

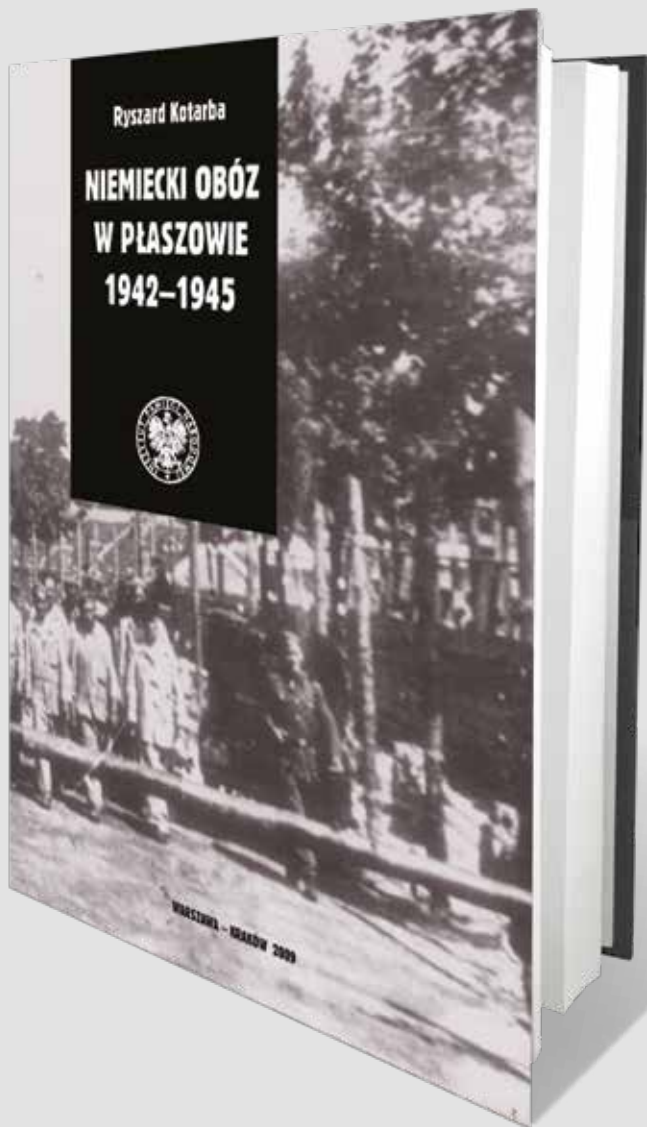
Anglojęzyczna wersja albumu *Getto
łódzkie*.

ISBN : 978-83-63695-12-5

Nakład wyczerpany

Ryszard Kotarba

**Niemiecki obóz w Płaszowie
1942–1945**

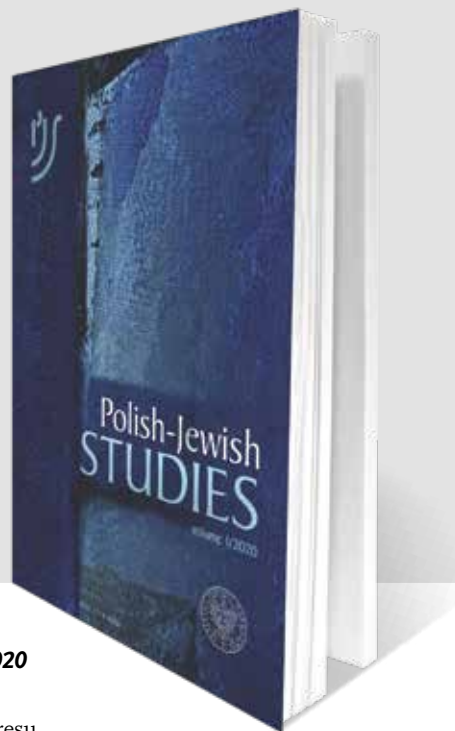
Warszawa–Kraków 2009, 312 s.

Obóz pracy przymusowej w Płaszowie zaczęto budować w listopadzie 1942 r. Miał on tymczasowo służyć wykorzystaniu żydowskiej siły roboczej z getta oraz rozwiązać „kwestię żydowską” w Krakowie. Przekształcony 10 stycznia 1944 r. w obóz koncentracyjny, w którym więziono też inne narodowości, w tym Polaków, istniał niemal do końca wojny. Publikacja łączy w sobie bogaty i unikatowy materiał ikonograficzny z obszernym rysem historycznym obozu.

ISBN: 978-83-7629-026-3

Nakład wyczerpany

Periodyki naukowe

„Polish-Jewish Studies”

Dwujęzyczny, polsko-angielski rocznik poświęcony relacjom polsko-żydowskim oraz dziejom społeczności żydowskiej na ziemiach polskich w XX w. Celem jest również prezentacja ogólnopolskich i lokalnych badań oraz działań na rzecz zachowania pamięci o polskich Żydach. W zamierzeniu redaktorów periodyk został przygotowany jako forum wymiany aktualnych ustaleń badawczych w obszarze „Jewish Studies” przez badaczy z różnych ośrodków naukowych.

Dostępny nieodpłatnie w księgarniach IPN.

„Polish-Jewish Studies” nr 1/2020

Pierwszy numer zawiera przede wszystkim artykuły dotyczące okresu II wojny światowej, odnoszące się do szerokiego spektrum relacji polsko-żydowskich w czasie najtrudniejszej próby: zarówno negatywnych, jak pozytywnych doświadczeń. Edycję zamykają teksty recenzyjne ważniejszych i kontrowersyjnych niekiedy opracowań badawczych z ostatnich lat, a także sprawozdania z konferencji naukowych oraz opis inicjatyw na rzecz zachowania pamięci o polskich Żydach.

W pierwszym numerze PJS czytelnik znajdzie m.in. artykuły:

■ Tomasz Domański, *Proces z dekretu sierpniowego policjantów granatowych z Wodzisławia oskarżonych o popełnienie zbrodni na Żydach*

■ Alicja Gontarek, *Polskie przedstawicielstwo konsularno-dyplomatyczne w Hawanie a sprawa uchodźców żydowskich na Kubie podczas drugiej wojny światowej*

■ Sebastian Piątkowski, *„Aryjskie papiery”. Z problematyki pomocy udzielanej przez Polaków Żydom w legalizowaniu fałszywych tożsamości na obszarze Generalnego Gubernatorstwa*

■ Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, *Między tezą, hipotezą a fikcją literacką – opowieść o pogromie Żydów w Kielcach – recenzja książki Joanny Tokarskiej-Bakir „Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego”, t. 1, t. 2: „Dokumenty”, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2018.*

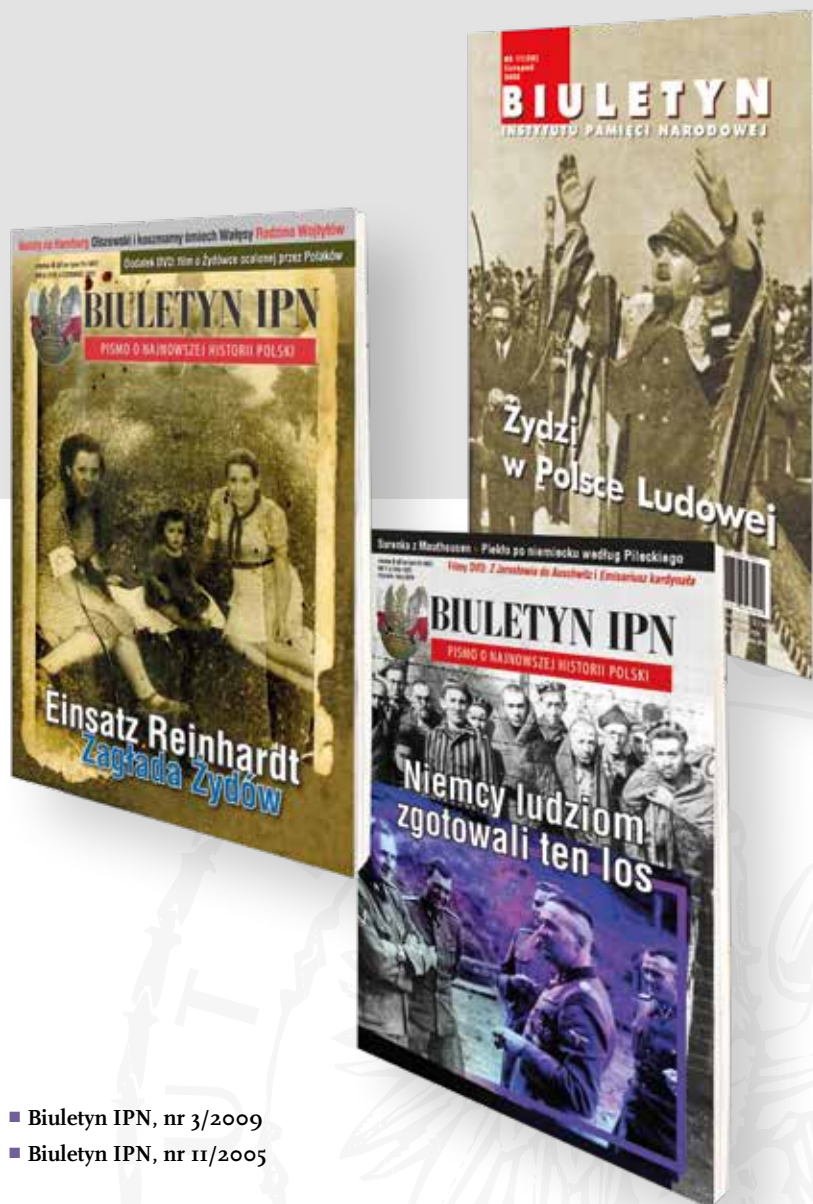
Periodyki popularnonaukowe

„Biuletyn IPN”

Jedna z najbardziej rozpoznawalnych marek Instytutu Pamięci Narodowej. Czasopismo popularnonaukowe poświęcone dziejom Polski w latach 1917–1989 adresowane do pasjonatów historii. Na łamach biuletynu publikowane są rozmowy z badaczami, świadkami historii, artykuły pracowników IPN, archiwalia, wspomnienia.

Tematyka zagłady Żydów i stosunków polsko-żydowskich w czasie II wojny światowej pojawiła się następujących numerach:

- Biuletyn IPN, nr 1–2/2019
- Biuletyn IPN, nr 1–2/2018
- Biuletyn IPN, nr 6/2017
- Biuletyn IPN, nr 3/2009
- Biuletyn IPN, nr 11/2005

Broszury

Opracowania będące zwieńczeniem różnorodnych projektów zarówno edukacyjnych, jak i związanych z archiwistyką. W dużej mierze są one przekazywane bezpłatnie jako pomoce dydaktyczne, znaczna część z nich jest dostępna w Bibliotece Cyfrowej IPN.

Tomasz Kurpierz
Henryk Sławik 1894–1944. Górnosławski Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

Katowice 2021, 96 s.

Publikacja poświęcona Henrykowi Sławikowi, jednemu z najszlachetniejszych Polaków okresu II wojny światowej, którzy podjęli walkę z Niemcami poza granicami Polski i tam niesli pomoc polskim obywatelom, w tym Żydom. Instytut Yad Vashem uhonorował

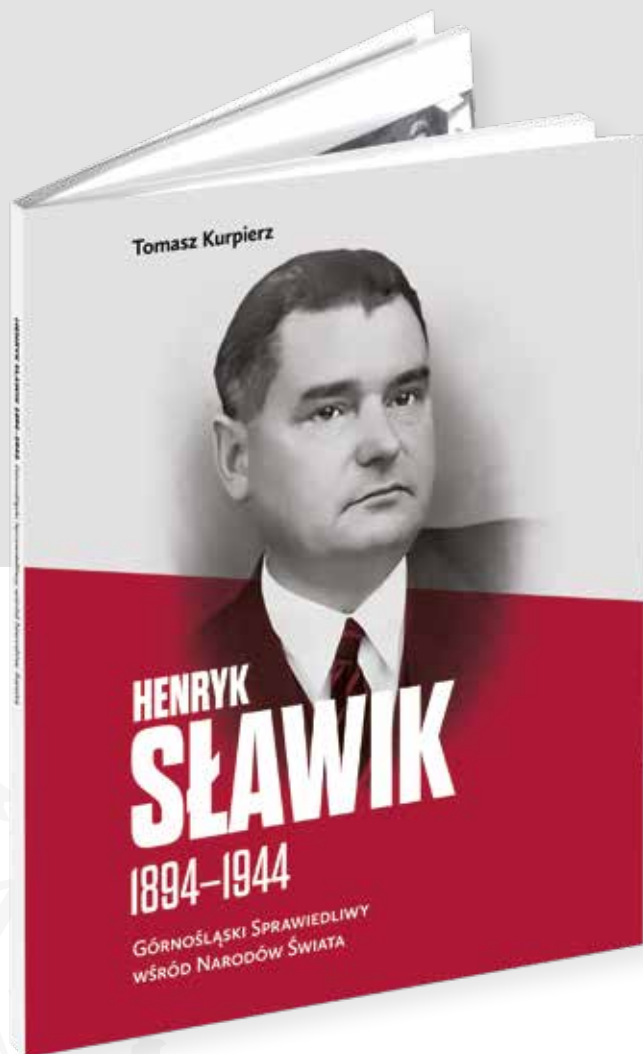
go tytułem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata. Publikacja jest skróconą wersją monografii Tomasza Kurpierza „Henryk Sławik 1894–1944. Biografia socjalisty”, pierwszej naukowej biografii Henryka Sławika, która ukazała się

nakładem IPN w 2020 r.

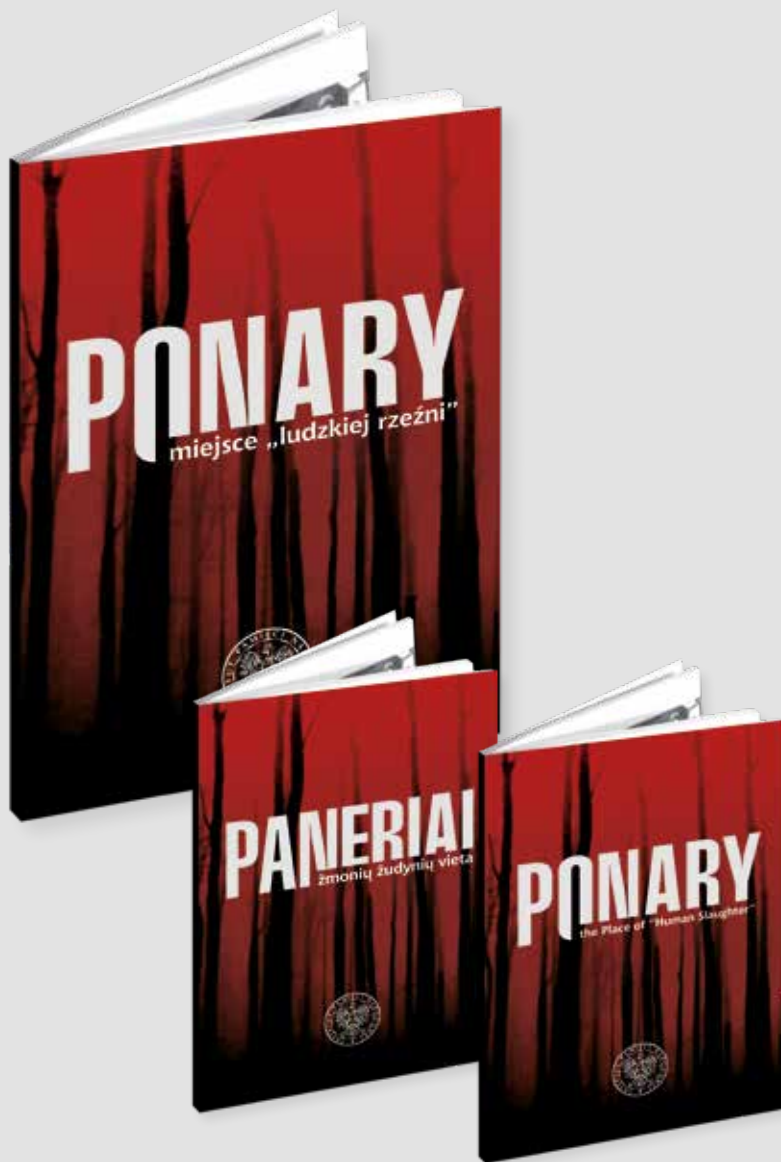
Wersja węgierska publikacji zostanie opublikowana w 2023 r.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8229-390

Piotr Niwiński

Ponary – miejsce ludzkiej rzeźni

Gdańsk 2011, 48 s.

Publikacja poświęcona wciąż mało znanym w społeczeństwie polskim i litewskim zbiorowym egzekucjom przeprowadzonym przez okupantów niemieckich i ich litewskich kolaborantów w czasie II wojny światowej, w latach 1941–1944, nieopodal miejscowości Ponary pod Wilnem. Niemcy, wspomagani przez ochotnicze oddziały litewskie, wymordowali tu ok. 100 tys. ludzi. Wśród nich około 60–70 tys. Żydów, kilka tysięcy Polaków – inteligencji wileńskiej, żołnierzy AK – a także Romów, Rosjan i Litwinów.

Publikacja także w języku angielskim i litewskim.

Publikacja nie jest przeznaczona do sprzedaży.

ISBN: 978-83-762984-4-3

„Bohaterowie Niepodległej”

Krótkie opracowania w formie broszurowej przedstawiające bohaterów, którzy uczestniczyli w zmaganiach o niepodległość Rzeczypospolitej w różnych okresach jej najnowszej historii

Grzegorz Łubczyk

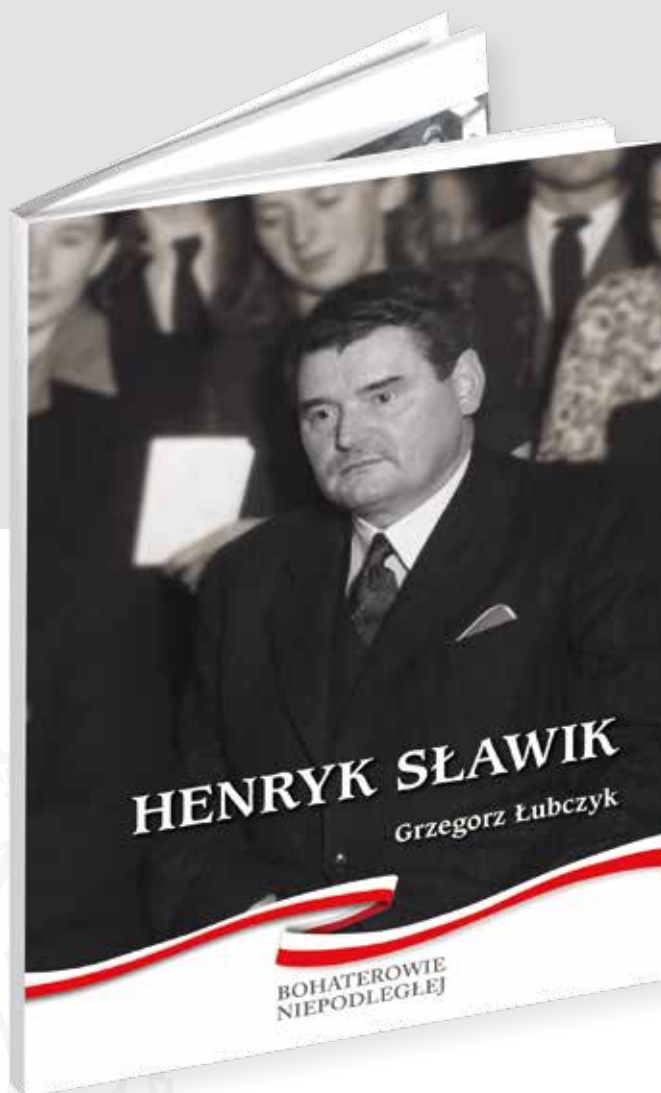
Henryk Sławik

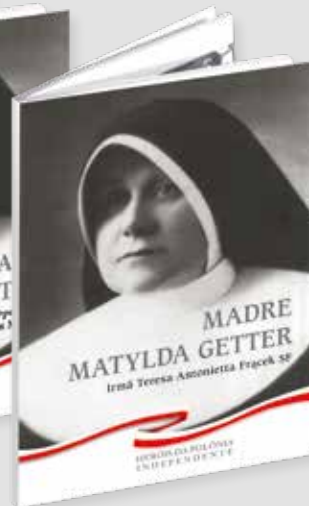
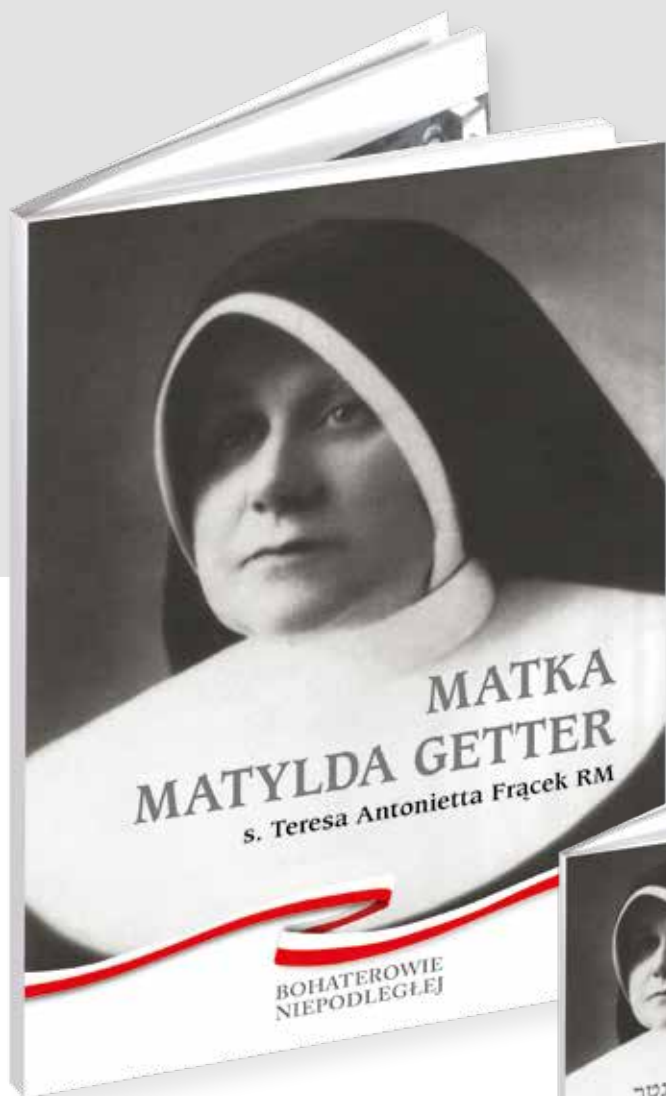
Warszawa 2019, 48 s.

Broszura poświęcona Henrykowi Sławikowi, jednemu z najszlachetniejszych Polaków okresu II wojny światowej, którzy podjęli walkę z Niemcami poza granicami Polski i tam niesli pomoc polskim obywatelom, w tym Żydom. Instytut Yad Vashem uhonorował go tytułem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-674-9

s. Teresa Antonietta Frącek RM
Matka Matylda Getter

Warszawa 2019, 80 s.

Broszura edukacyjna przedstawiająca niezwykłą zakonnice Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. Nauczycielkę, wychowawczynię, przełożoną domów zakonnych. W czasie II wojny światowej uratowała ponad 750 Żydów, w tym ponad 500 dzieci.

Publikacja także w języku rosyjskim, portugalskim i hebrajskim.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-598-8

„Patroni Naszych Ulic”

Krótkie opracowania w formie broszurowej prezentujące sylwetki ważnych postaci działających w XX w., które stały się patronami ulic, instytucji czy organizacji.

Beata Wolszczak

Jan Karski (1914–2000)

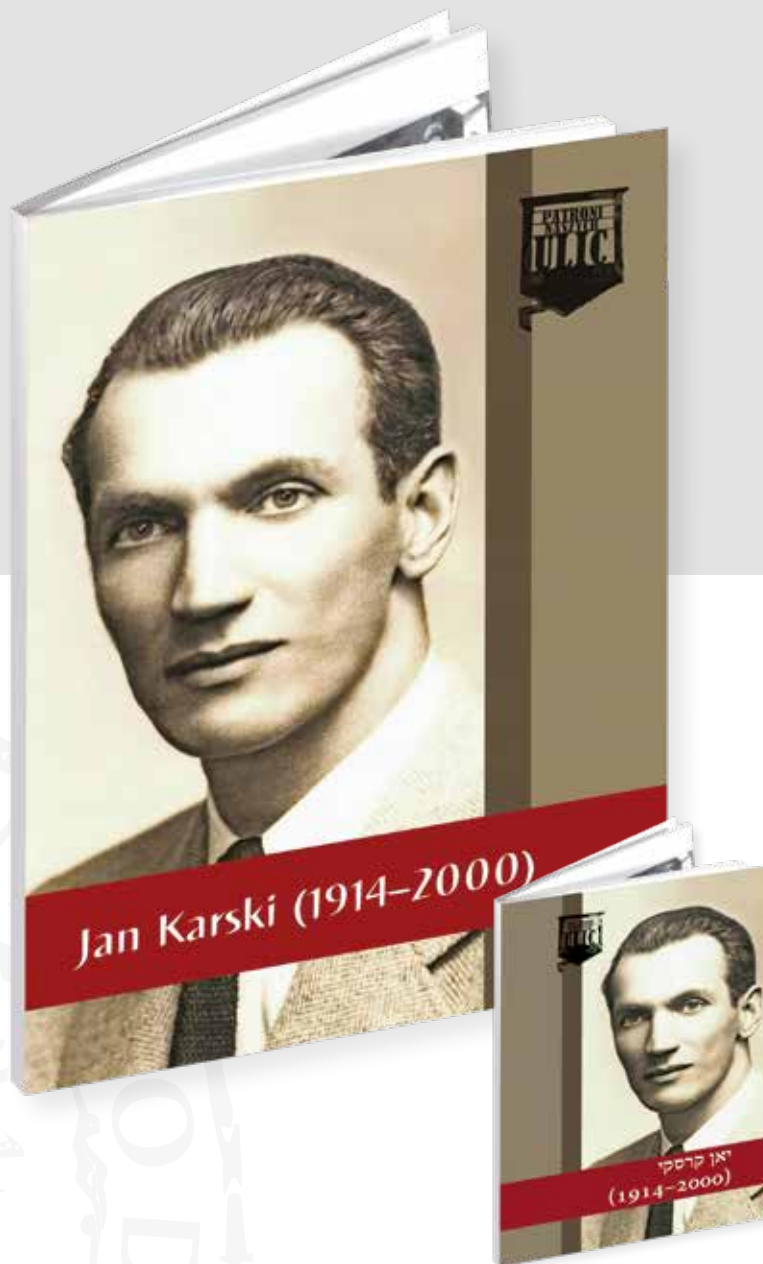
Warszawa 2015, 24 s.

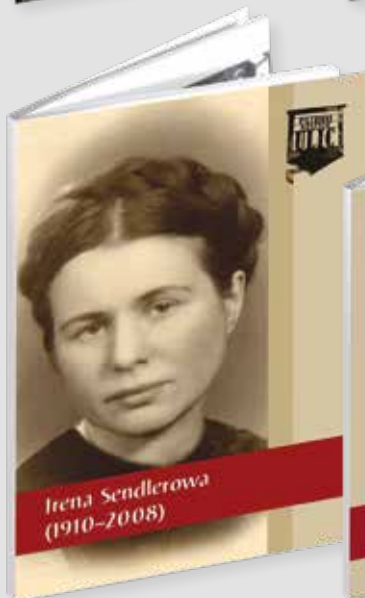
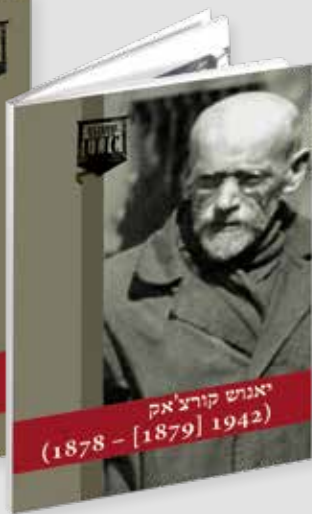
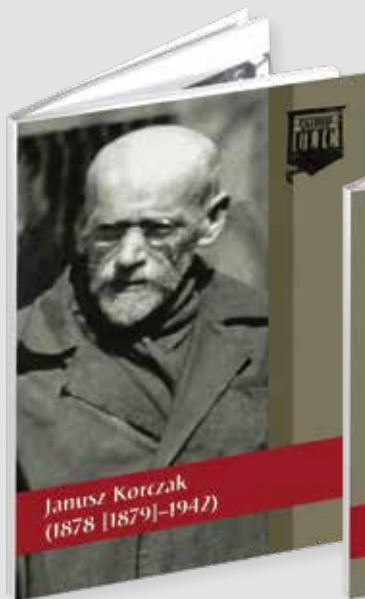
Jan Karski (właśc. Jan Koziński) w czasie II wojny światowej jako kurier Polskiego Państwa Podziemnego utrzymywał kontakt między konspiracyjnymi władzami a Rządem RP na uchodźstwie, przewożąc na Zachód tajne informacje o życiu w okupowanej Polsce. Jako naoczny świadek potwierdził wiedzę świata o zagładzie Żydów.

Publikacja także w języku hebrajskim.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-925-9

Agnieszka Witkowska-Krych

Janusz Korczak (1878 [1879]-1942)

Warszawa 2015, 24 s.

Janusz Korczak – lekarz, pedagog i pisarz – całe swoje życie poświęcił dzieciom. Współzałożył i prowadził Dom Sierot dla dzieci żydowskich, w którym stosował nowatorskie metody wychowawcze. W 1942 r. wraz ze swymi wychowankami zginął w obozie zagłady w Treblince.

Publikacja także w języku hebrajskim.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-7629-891-7

Anna Mieszkowska

Irena Sendlerowa (1910-2008)

Warszawa 2014, 24 s.

Irena Sendlerowa jako kierowniczka referatu dziecięcego Rady Pomocy Żydom „Żegota” w czasie wojny zorganizowała przerzut ok. 2500 żydowskich dzieci z getta i kryjówek dla nich po stronie „aryjskiej”. Uhonorowana tytułem Sprawiedliwa Wśród Narodów Świata.

Publikacja także w języku hebrajskim.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-76-29-624-1

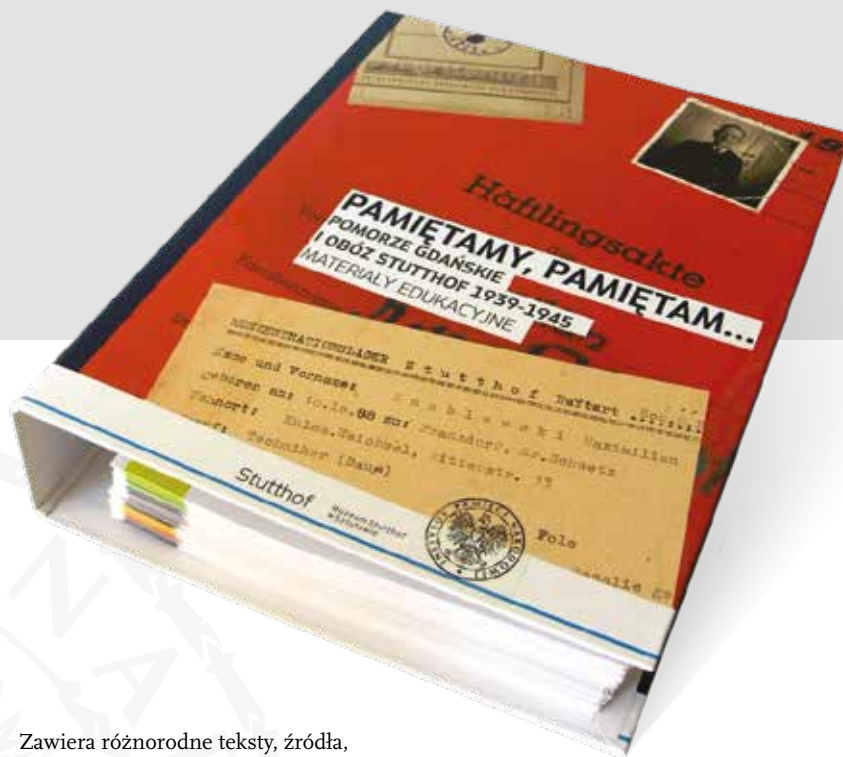
Teki edukacyjne

Pomoc dydaktyczna dla nauczycieli historii i innych przedmiotów humanistycznych, przekazywana bezpłatnie do szkół.

Pamiętamy, pamiętam... Pomorze Gdańskie i obóz Stutthof 1939–1945. Materiały edukacyjne

koncepcja i koordynacja projektu Marcin Owiński, redaktor merytoryczny Elwira Górczak-Ulman, konsultant metodyczny Anna Krajnowska, Warszawa–Sztutowo 2012, 205 s.

Nowatorski w formie i innowacyjny w treści pakiet materiałów edukacyjnych przygotowany przez zespół pracowników Działu Oświatowego Muzeum Stutthof w Sztutowie i Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, a wydany przez Instytut Pamięci Narodowej.

Zawiera różnorodne teksty, źródła, opracowania i komentarze oraz scenariusze zajęć lekcyjnych.

ISBN: 978-83-30834-5-9

Nakład wyczerpany

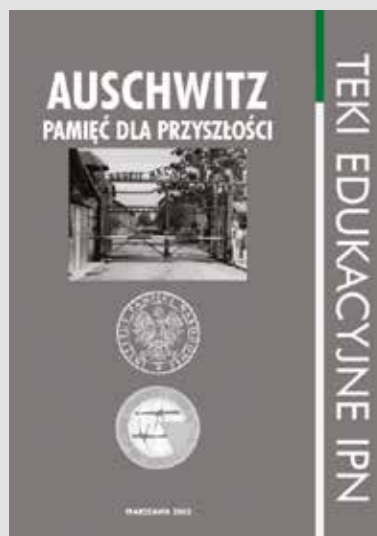
Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej

opracowanie Adam Puławski, Agnieszka Jaczyńska, Dariusz Libionka, Warszawa 2005, 88 s. + 36 s. + 36 kart

Pakiet ma pomóc nauczycielom w przekazywaniu, a uczniom w przyswojeniu wiedzy o niewyobrażalnym mordzie blisko 6 mln europejskich Żydów, w tym 3,5 mln Żydów polskich. Służyć ma również ciągłemu kształtowaniu żywej pamięci o tych wydarzeniach, przede wszystkim o ofiarach, ich cierpieniu i śmierci, a także odwadze i determinacji tych, którzy przeżyli.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-89078-87-2

Auschwitz. Pamięć dla przyszłości

wprowadzenie Teresa i Henryk Świeboccy, opracowanie Agnieszka Bajor-Zagórska, Piotr Setkiewicz, Instytut Pamięi Narodowej – Muzeum Państwowe Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, Warszawa 2003, 46 s. + 16 s. + 23 karty

Publikacja przedstawia pięcioletnią tragiczną historię KL Auschwitz – od momentu utworzenia do wyzwolenia. Pakiet podzielony jest na dwie części – materiały dla nauczyciela i dla ucznia.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-89078-05-8

Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej

wprowadzenie Katarzyna Cegieła, Kamila Sachnowska, Olga Tumińska, opracowanie Kamila Sachnowska, Katarzyna Cegieła, Karol Madaj, Olga Tumińska, Warszawa 2008, 92 s. + 48 s. + 62 karty.

Pakiet edukacyjny prezentuje tematykę, o której rzadko wspomina się w polskich szkołach. Przedstawiono organizacje oraz osoby prywatne, które w czasie okupacji niemieckiej pomagały Żydom. Dodatkowo do całości jest płyta, na której zamieszczonych zostało pięć filmów dotyczących Polaków ratujących Żydów.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 987-83-7629-008-9

Katalogi wystaw

Katalogi i foldery towarzyszące wystawom IPN.

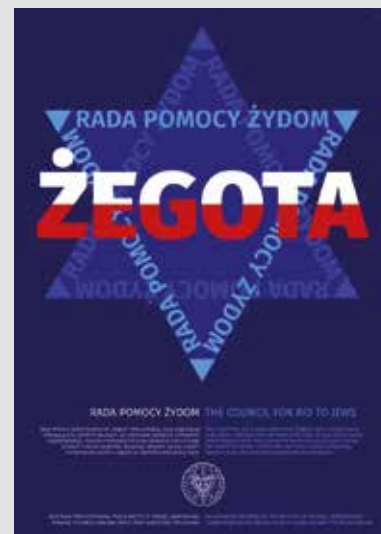

Aleksandra Namysło, Monika Bortlik-Dźwierzyńska
Życie przechowane. Mieszkańcy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego z pomocą Żydom w czasie II wojny światowej / A life stowed away. The people of Upper Silesia and Zagłębie Dąbrowskie rescuing Jews during World War II
Katowice 2020, 112 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy opowiada 21 dramatycznych historii zarówno o ludziach odważnych i zdeterminowanych, którzy gotowi byli poświęcić wszystko, aby uratować drugiego człowieka, jak i o tych, którzy bez jej pomocy nie mieliby szans na przetrwanie.

Publikacja dostępna w formie PDF.

ISBN: 978-83-8098-945-0

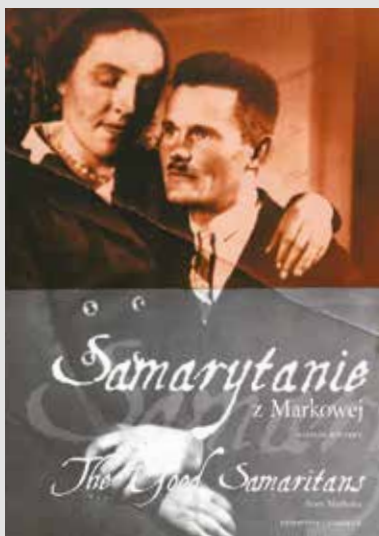

»Żegota« Rada Pomocy Żydom. Katalog wystawy / 'Żegota' The Council for Aid to the Jews. Exhibition catalogue

autorzy wystawy Marcin Urynowicz,
Paweł Rokicki, Warszawa 2017, 40 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy przygotowanej w 75. rocznicę powołania „Żegoty”, jedynej w swoim rodzaju, tajnej organizacji afiliowanej przy polskich władzach. Jej celem było ratowanie żydowskich współobywateli, masowo mordowanych przez okupanta niemieckiego w latach II wojny światowej.

ISBN: 978-83-8098-352-6

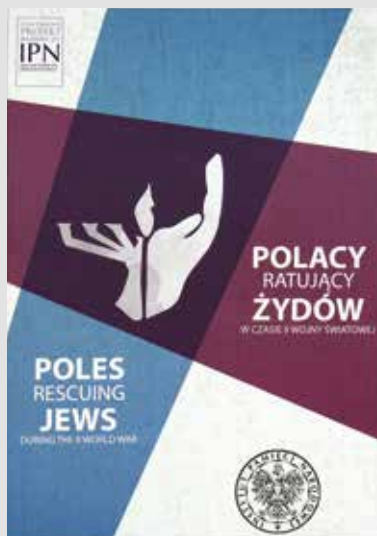

Samarytanie z Markowej. Katalog wystawy / The Good Samaritans from Markowa. Exhibition catalogue

autor wystawy Mateusz Szpytma,
Warszawa 2017, 40 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy prezentuje historię rodziny Ulmów, ratującej ludność żydowską za cenę własnego życia.

ISBN: 978-83-8098-391-5

Elżbieta Rączy

Polacy ratujący Żydów w czasie II wojny światowej / Poles rescuing Jews during Second World War

Rzeszów 2015, 16 s.

Dwujęzyczny folder do wystawy „Polacy ratujący Żydów w czasie II wojny światowej”.

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945. Zapomniane miejsce zbrodni w Krakowie

autorzy wystawy Joanna Dutka, Maciej Zakrzewski, tekst wprowadzający Marcin Chorażki, Kraków 2013, 28 s.

Katalog i wystawa na płycie CD opowiadające dzieje niemieckiego obozu pracy przekształconego następnie w obóz koncentracyjny.

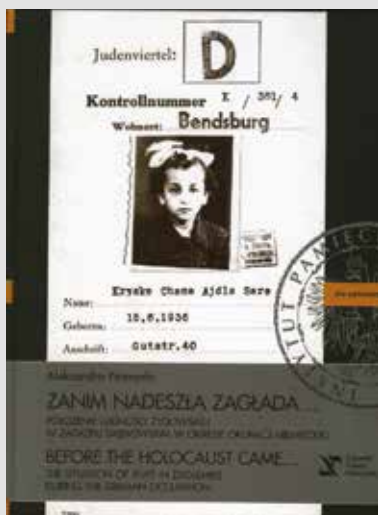
Nakład wyczerpany

Paweł Kowalski, Anna Kulazińska, Artur Ossowski, Adam Sitarek, Michał Trębacz
Zagłada żydowskich miasteczek
 Łódź 2009, 32 s.

Katalog wystawy „Zagłada żydowskich miasteczek”.

Nakład wyczerpany

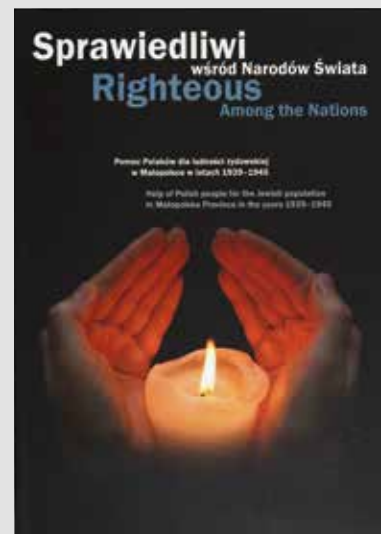

Aleksandra Namysło
Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie okupacji niemieckiej / Before the Holocaust Came... The situation of Jews in Zagłębie during the German occupation
 Katowice 2009, 152 s.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy pod tym samym tytułem ilustruje najważniejsze aspekty sytuacji Żydów zagłębiowskich od momentu wkroczenia wojsk niemieckich we wrześniu 1939 po likwidację gett w sierpniu 1943 r.

ISBN: 978-83-60891-20-9

Nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy
Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w Małopolsce w latach 1939–1945 / Righteous Among the Nations. Help of Polish people for the Jewish population in the Małopolska Province in the Years 1939–1945

Rzeszów 2008, 56 s.

Dwujęzyczny folder do wystawy „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w Małopolsce w latach 1939–1945”.

ISBN: 978-83-923511-0-8

Nakład wyczerpany

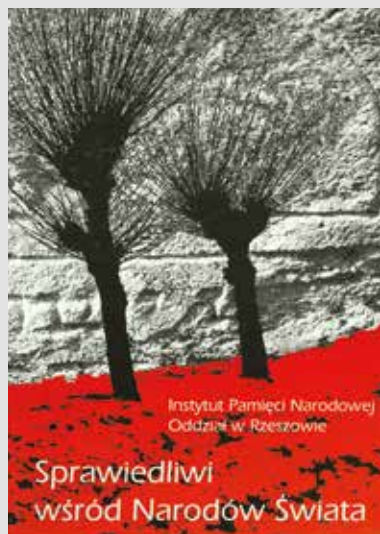

„Minęło ponad pół wieku, lecz pamięć pozostaje”. Życie w krakowskim getcie

autorzy wystawy Joanna Dutka, Maciej Zakrzewski, Kraków 2008, 32 s. + płyta CD (równoległe w języku polskim i angielskim)

Katalog i elektroniczna wersja wystawy prezentującej obraz z życia codziennego krakowskiego getta od momentu powstania do likwidacji. Ikonografia opatrzona została komentarzem literackim z książki Romy Ligockiej *Dziewczynka w czerwonym płaszczku*.

Nakład wyczerpany

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1944

Rzeszów 2004, 32 s.

Katalog wystawy „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1944”.

Nakład wyczerpany

Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat... Pomoc ludności żydowskiej pod okupacją niemiecką w województwie białostockim. Informator wystawy

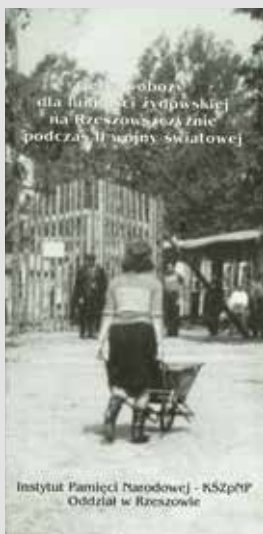
redakcja Cezary Kukło, Anna Pyżewska, Ewa Rogalewska, Białystok 2003, 70 s. + 12 s. wkł. zdj.

Dwujęzyczny, polsko-angielski, katalog wystawy przygotowanej w 60. rocznicę powstania w getcie białostockim, przedstawia losy ludności żydowskiej Białegostoku i dawnego województwa białostockiego po zajęciu tych terenów przez okupanta niemieckiego.

ISBN: 83-89078-24-4

Nakład wyczerpany

Elżbieta Rączy

Getta i obozy dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach II wojny światowej

Rzeszów 2001, 12 s.

Folder do wystawy „Getta i obozy dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach II wojny światowej”.

Nakład wyczerpany

Aktion
Reinhardt
80. rocznica
niemieckiej
zbrodni

1942-1943

Zapowiedzi wydawnicze

Monografie

- Marek Bem
**Niemiecki obóz zagłady w Sobiborze
1942–1943**
- Piotr Gontarczyk
**To już jest noc, czyli pomiędzy nauką
a naukową mistyfikacją**
- Ryszard Kotarba
**Żydzi Krakowa w dobie Zagłady
(miasto – getto – ZAL/KL Plaszow)**
- Jacek Młynarczyk
Treblinka. Historia obozu zagłady
- Monika Tomkiewicz
Zbrodnia w Ponarach 1941–1944
[wyd. 2. poprawione]

Studia i materiały

- **Stan badań nad pomocą Żydom
na ziemiach polskich pod okupacją
niemiecką. Przegląd piśmiennictwa**
redakcja naukowa Tomasz Domański,
Alicja Gontarek

Słowniki, leksykony, informatory

■ *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II, vol. 1*

wersja angielska książki *Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej*, t. 1
opracowanie Aleksandra Namysłó,
Martyna Grądzka

Dokumenty

■ *Dziennik Hansa Franka, t. 1*

opracowanie Paweł Kosiński

Relacje i wspomnienia

■ *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945*

wybór i opracowanie Sebastian Piątkowski

t. 6: *Białostoczczyzna, Wileńszczyzna, Nowogródzczyzna*

t. 7: *Ziemie zachodnie włączone do Rzeszy i Rzesza*

Periodyki naukowe

■ „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2

Periodyki popularnonaukowe

■ „Biuletyn IPN” 2022, nr 3 – *Holokaust, obozy zagłady*

Informacje

Księgarnie IPN

Zapraszamy na stronę internetową

ipn.gov.pl

gdzie znajdują Państwo szczegóły
dotyczące pracy księgarni IPN.

BIALYSTOK

ul. Warsztatowa 1A, 15-537 Białystok
Marek Kozak
tel. 85 664 57 84
Marek.Kozak@ipn.gov.pl

BYDGOSZCZ

ul. Wincetyny Teskowej 1, 85-130 Bydgoszcz
Anna Szpak
tel. 52 586 26 60
Anna.Szpak@ipn.gov.pl

GDAŃSK

al. Grunwaldzka 216, 80-266 Gdańsk
Krzysztof Filip
tel. 698 909 177
Krzysztof.Filip@ipn.gov.pl

KATOWICE

ul. Józefowska 102, 40-145 Katowice
Tomasz Gonet
tel. 32 207 03 10
Tomasz.Gonet@ipn.gov.pl

KRAKÓW

Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek
Historia”, ul. Dunajewskiego 8,
31-133 Kraków
Elżbieta Pietrzyk-Dąbrowska
tel. 12 211 70 28
Elzbieta.Pietrzyk@ipn.gov.pl

LUBLIN

ul. Staszica 22A, 20-081 Lublin
Katarzyna Syska
tel. 81 53 63 480
Katarzyna.Syska@ipn.gov.pl

ŁÓDŹ

ul. E. Orzeszkowej 31/35, 91-479 Łódź
dr Artur Kuprianis
tel. 42 616 27 37, 42 616 27 00
(sekretariat)
Artur.Kuprianis@ipn.gov.pl

POZNAŃ

ul. Rolna 45a, 61-487 Poznań
Sylwia Przybylak
tel. 61 835 69 28
Sylwia.Przybylak@ipn.gov.pl

RZESZÓW

ul. Słowackiego 18, 35-060 Rzeszów
Magdalena Czyrek
tel. 17 860 60 18
Magdalena.Czyrek@ipn.gov.pl

SZCZECIN

ul. K. Janickiego 30, 71-270 Szczecin
Monika Balul
tel. 91 48 49 852
Monika.Balul@ipn.gov.pl

WARSZAWA

Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek
Historia”, ul. Marszałkowska 21/25
(wejście od ul. Oleandrów),
00-628 Warszawa
Bogdan Chojniarz, Marcin Pancerow
tel. 22 576 30 06
ksiegarnia@ipn.gov.pl

ul. Kurtyki 1 (budynek Neptun),
02-676 Warszawa
Dariusz Zbiejczuk
tel. 22 544 57 19
Dariusz.Zbiejczuk@ipn.gov.pl

ul. Stawki 2 (Intraco, 10 p.),
00-193 Warszawa
Michał Zarychta
tel. 22 860 70 43
Michal.Zarychta@ipn.gov.pl

WROCŁAW

pl. Solny 8/9, 50-063 Wrocław
Iwona Gajewska
tel. 730 725 899
Iwona.Gajewska@ipn.gov.pl

Informacje

Sprzedaż wysyłkowa

Wydawnictwa IPN są dostępne w sprzedaży wysyłkowej. Wybierając najkorzystniejszą dla siebie formę zamówienia, otrzymają Państwo interesujące publikacje do domu, oszczędzając czas i pieniądze.

**Księgarnia internetowa
ipn.pocztaj.pl**

Zamawianie książek:
Zamówienia przyjmowane są tylko za pośrednictwem internetu:
www.pocztaj.pl
lub e-mail: prawa@pocztaj.pl

Informacja o książkach:
tel. 12 626 48 04 (poniedziałek–piątek
w godzinach 8.00–15.30)

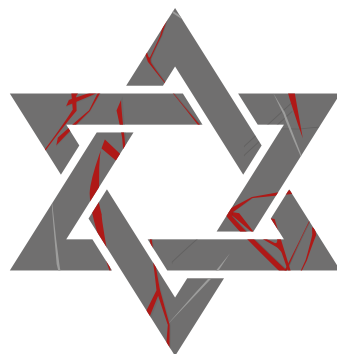
Informacja o stanie realizacji zamówienia:
Księgarnia internetowa ipn.pocztaj.pl
tel. 12 626 48 04 (poniedziałek–piątek
w godzinach 8.00–15.30),
e-mail: info@pocztaj.pl

Punkt odbioru:
Czynny od poniedziałku do piątku
w godzinach 14.00–18.00
DANTE G. Baran, G. Fugiel sp.j.
ul. Ojcowska 1
31–344 Kraków
REGON: 351088477
NIP: 679-13-51-324

Prenumerata „Biuletynu IPN”:
formularz zamówienia dostępny na
stronie internetowej ipn.gov.pl

**Obsługa prenumeraty,
zamówienia wysyłkowe i hurtowe:**
Joanna Pamuła, tel. 22 581 86 78
Joanna Pszczoła, tel. 22 581 86 79
wydawnictwo@ipn.gov.pl

Zapraszamy na stronę internetową
ipn.gov.pl
gdzie znajdą Państwo szczegóły
dotyczące sprzedaży wysyłkowej.

Aktion
Reinhardt
80. rocznica
niemieckiej
zbrodni

1942-1943

Indeks autorów

- Bajor-Zagórska Agnieszka 65
Baranowski Julian 54
Bem Marek 72
Berendt Grzegorz 32
Bernstein Rena 50
Bortlik-Dźwierzynska Monika 66
- Cegieła Katarzyna 65
Ceran Tomasz 7
Chorążki Marcin 67
Cobel-Tokarska Marta 12
Czop Edyta 27
- Domański Tomasz 20–24, 72
Dutka Joanna 67, 69
Dziarmaga Agnieszka 25
- Frącek Teresa Antonietta RM 61
- Gałęzowski Marek 36
Gieroń Roman 8
Gontarczyk Piotr 72
Gontarek Alicja 72
Górczak-Ulman Elwira 64
Grabowski Waldemar 26
Grądzka-Rejak Martyna 9–10, 13, 26,
30, 73
Grotowicz Viktor 39
Gucio Katarzyna 11
- Hensel Jürgen 17
- Iranek-Osmecki Kazimierz 40
- Jaczyńska Agnieszka 65
- Kalbarczyk Sławomir 36
Kalisz Michał 10
Karczewski Marian 42
Katzmann Friedrich 41
Kirszak Jerzy 36
Knap Paweł 43
- Kobylarz Renata 14
Koczwańska-Kalita Dorota 25
Kopka Bogusław 17
Korboński Stefan 38–39
Kosiński Paweł 73
Kotarba Ryszard 33, 55, 72
Kowalski Paweł 68
Krajnowska Anna 64
Kuklińska Soraya 34
Kuklo Cezary 69
Kulazińska Anna 68
Kulesza Witold 39
Kurpierz Tomasz 35, 58
- Langbein Hermann 39
Libionka Dariusz 29, 65
- Łubczyk Grzegorz 60
- Machcewicz Paweł 29, 40
Madaj Karol 36, 65
Majcher-Ociesa Edyta 20, 22, 24–25
Mazanowska Izabela 7
Miernik Grzegorz 28
Mieszkowska Anna 63
Młynarczyk Jacek 72
- Namysło Aleksandra 6, 26–30, 66,
68, 73
Niwiński Piotr 59
Nowinowski Sławomir M. 54
Nowożycki Bartosz 38
- Olaszek Jan 9
Ossowski Artur 68
Owsiński Marcin 64
- Persak Krzysztof 29, 40
Piątkowski Sebastian 10, 44–49, 73
Pipes Richard 36
Pleskaczyński Adam 52
Przegiętka Marcin 7

Puławski Adam 15, 65
Pyżewska Anna 69

Rak Baruch Elimelech 51
Rączy Elżbieta 10, 12, 27–28, 50, 53,
67–70

Rogalewska Ewa 12, 25, 69
Rokicki Paweł 66
Romanek Jacek 7
Ronen Avihu 37
Rybicki Roman W. 38

Sachnowska Kamila 65
Sakowicz Kazimierz 39
Setkiewicz Piotr 65
Sitarek Adam 11, 26–27, 68
Skorut Paweł 50
Sobelman Michał 37
Stark Marcei 50
Stroop Jürgen 41
Suleja Włodzimierz 42
Szpytma Mateusz 16, 53, 67

Świebocka Teresa 65
Świebocki Henryk 65

Toberek Tomasz 25
Tomkiewicz Monika 18, 72
Trębacz Michał 25, 27, 68
Tumińska Olga 65

Urynowicz Marcin 15, 50, 66

Wallach Jafa 50
Waluga Grażyna 39
Wardzyńska Maria 39
Wenklar Michał 19
Wiatr Ewa 27
Wijaczka Jacek 28
Witkowska-Krych Agnieszka 63
Witowicz Igor 53
Wolszczak Beata 62

Zajda Michał 50
Zakrzewski Maciej 67, 69

Żbikowski Andrzej 18, 41
Żuławnik Małgorzata 36

Indeks tytułów

- A Historical Guide to the German Camp in Płaszów 1942–1945 33
Adam Czerniaków 1880–1942. Prezes getta warszawskiego 15
Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie 29
Ale jednak czuję i żyję... Pamiętnik więźnia obozu pracy w Budzyniu 50
Auschwitz. Pamięć dla przyszłości 65
Auschwitz przed sądem. Proces we Frankfurcie nad Menem 1963–1965. Dokumentacja 39
- Bezludna wyspa, nora, grób. Wojenne kryjówki Żydów w okupowanej Polsce 12
„Biuletyn IPN” nr 11/2005 57
„Biuletyn IPN” nr 3/2008 57
„Biuletyn IPN” nr 3/2009 57
„Biuletyn IPN” nr 6/2017 57
„Biuletyn IPN” nr 1–2/2018 57
„Biuletyn IPN” nr 1–2/2019 57
„Biuletyn IPN” nr 3/2022 – Holokaust, obozy zagłady 73
- Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939–1945 42
- Das Konzentrationslager Warschau. Geschichte und Nachwirkungen 17
Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939–1945 10
Dziennik 1941–1943 39
Dziennik Hansa Franka, t. 1 73
- Elity i przedstawiciele społeczności żydowskiej podczas II wojny światowej 26
- Getta i obozy dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie w latach II wojny światowej 69
Getto białostockie. Doświadczenie Zagłady – świadectwa literatury i życia 12
Getto łódzkie / Litzmannstadt Getto 1940–1944 54
Gorzka wolność. Wspomnienia ocalonej z Holocaustu 50
- Henryk Sławik 60
Henryk Sławik (1894–1944). Biografia socjalisty 35
Henryk Sławik 1984–1944. Górnośląski Sprawiedliwy wśród Narodów Świata 58
Holokaust, pamięć, powielacz. Zagłada Żydów i okupacyjne stosunki polsko-żydowskie w publikacjach drugiego obiegu w PRL 9
- Irena Sendlerowa (1910–2008) 63
- Jak Ci się uda uratować, pamiętaj! Relacje „Sprawiedliwych” i o „Sprawiedliwych” z województwa zachodniopomorskiego 43

Jan Karski (1914–2000) 62

Janusz Korczak (1878[1879]–1942) 63

Kobieta żydowska w okupowanym Krakowie (1939–1945) 10

Kolaboracja z Sowietami na terenie województwa lubelskiego we wrześniu i październiku 1939 r. 7

Konzentrationslager Warschau. Historia i następstwa 17

Korekta obrazu? Refleksje źródłoznawcze wokół książki »Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski«, t. 1–2, red. Barbara Engelking, Jan Grabowski 23

Korekty ciąg dalszy. Odpowiedź redaktorom i współautorom książki »Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski«, t. 1–2, red. Barbara Engelking, Jan Grabowski 23

Kościół, Żydzi, jezuici. Wokół pomocy Żydom w czasie II wojny światowej 19

Kto ratuje jedno życie... Polacy i Żydzi 1939–1945 40

Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat... Pomoc ludności żydowskiej pod okupacją niemiecką w województwie białostockim. Informator wystawy 69

„Kto w takich czasach Żydów przechowuje?...” Polacy niosący pomoc ludności żydowskiej w okresie okupacji niemieckiej 27

Listy amerykańskie 1953–1983 38

Łódź Ghetto / Litzmannstadt Getto 1940–1944 54

Łódź pod okupacją 1939–1945. Studia i szkice 25

Matka Matylda Getter 61

„Minęło ponad pół wieku, lecz pamięć pozostaje”. Życie w krakowskim getcie 69

Na wzór Berka Joselewicza. Żołnierze i oficerowie pochodzenia żydowskiego w Legionach Polskich 36

„Nasi sąsiedzi – Żydzi”. Z dziejów relacji polsko-żydowskich na Kielecczyźnie w XX wieku 25

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945 55

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945. Przewodnik historyczny 33

Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945. Zapomniane miejsce zbrodni w Krakowie 67

Niemiecki obóz zagłady w Sobiborze 1942–1943 72

Okupowana Europa. Podobieństwa i różnice 26

Oskar Dirlwanger 34 Otoczone drutem państwo. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta 11

Pamiętali... Pamiętamy... Pamiętajcie... Wspomnienia Żydów polskich 50

Pamiętamy, pamiętam... Pomorze Gdańskie i obóz Stutthof 1939–1945. Materiały edukacyjne 64

Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II, vol. 1 30, 73

Po tej stronie był również Człowiek. Mieszkańcy przedwojennego województwa śląskiego z pomocą Żydom w okresie II wojny światowej 6

Polacy i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939–1945. Studia i materiały 18

Polacy ratujący Żydów na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945 / Poles Rescuing Jews in the Rzeszów Region in the Years 1939–1945 53

Polacy ratujący Żydów w czasie Zagłady. Przywracanie pamięci / Poles who rescued Jews during the Holocaust. Recalling forgotten history 31

Polacy ratujący Żydów w czasie II wojny światowej / Poles rescuing Jews during Second World War 67

Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej 65

Polacy, Żydzi i Holocaust 39

Policja granatowa w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939–1945 24

„Polish-Jewish Studies” nr 1/2020 56

Polish-Jewish Studies nr 2/2021 73

Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie 1939–1945 28

Ponary – miejsce ludzkiej rzeźni 59

Półmrok. Procesy karne w sprawie przestępstw okupacyjnych popełnionych przez chłopów wobec Żydów w województwie krakowskim 8

Przerwane dzieciństwo. Losy dzieci Żydowskiego Domu Sirot przy ul. Dietla 64 w Krakowie podczas okupacji niemieckiej / A Broken Childhood. The Fate of the Children from the Jewish Orphanage at 64 Dietla Street at Cracow during the German Occupation 13

Proboszcz getta 36

Radom w latach wojny i okupacji niemieckiej (1939–1945) 10

Rejestr faktów represji na obywatelach polskich za pomoc ludności żydowskiej w okresie II wojny światowej 32

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 1: Dystrykt warszawski Generalnego Gubernatorstwa 44–45

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 2: Dystrykt krakowski Generalnego Gubernatorstwa 44, 46

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 3: Dystrykt lubelski Generalnego Gubernatorstwa 44, 47

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 4: Dystrykt radomski Generalnego Gubernatorstwa 44, 48

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 5: Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń 44, 49

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 6: Białostoczczyzna, Wileńszczyzna, Nowogródzczyzna 44, 73

Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945, t. 7: Ziemie zachodnie włączone do Rzeszy i Rzesza 44, 73

Relacje polsko-żydowskie w XX wieku. Badania, kontrowersje, perspektywy 20
Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny
światowej, t. 1 30, 73

Rozwiązanie kwestii żydowskiej w dystrykcie Galicja 41

Samarytanie z Markowej. Katalog wystawy / The Good Samaritans from Markowa.
Exhibition catalogue 67

Skazana na życie. Dzienniki i życie Chajki Klinger 37

Sobibór. Bunt wobec wyroku 51

Sprawiedliwi i ich świat. Markowa w fotografii Józefa Ulmy 53

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej
w Małopolsce w latach 1939–1945 / Righteous Among the Nations. Help of Po-
lish people for the Jewish population in the Małopolska Province in the Years
1939–1945 68

Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków ludności żydowskiej na Rze-
szowszczyźnie w latach 1939–1944 69

Stan badań nad pomocą świadczoną Żydom przez ludność polską w okresie II woj-
ny światowej na okupowanych terenach województwa kieleckiego 21

Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką.
Przegląd piśmiennictwa 72

The Holocaust and Polish-Jewish Relations. Selected Issues 26

The Risk of Survival. The Rescue of the Jews by the Poles and the Tragic Consequ-
ences for the Ulma Family from Markowa / Ryzyko ocalenia. Ratowanie Żydów
przez Polaków i tragiczne następstwa dla rodziny Ulmów z Markowej 16

To już jest noc, czyli pomiędzy nauką a naukową mistyfikacją 72

Treblinka. Historia obozu zagłady 72

W cieniu Einsatzgruppen. Volksdeutscher Selbstschutz w okupowanej Polsce
1939–1940 7

W obliczu Zagłady. Rząd RP na Uchodźstwie, Delegatura Rządu RP na Kraj, ZWZ-AK
wobec deportacji Żydów do obozów zagłady (1941–1942) 15

Walka o pamięć. Polityczne aspekty obchodów rocznicy powstania w getcie war-
szawskim 1944–1989 14

Wartheland. Dzieje zbrodni 52

Wartości pamięci. Szkice o ludziach idei w XX wieku 25

Wire Bound State. Structure and Functions of the Jewish Administration of the Łódź
Ghetto 11

Wokół Jedwabnego, t. 1: Studia 29

Wokół Jedwabnego, t. 2: Dokumenty 40

Wspomnienia żydowskiego działacza rzemieślniczego 51

Z dziejów stosunków polsko-żydowskich w XX wieku 27

- Z dziejów walk o niepodległość, t. 2 36
- Z przeszłości Żydów polskich. Polityka – gospodarka – kultura – społeczeństwo 28
- Zagłada żydowskich miasteczek 68
- Zagłada Żydów na polskich terenach wcielonych do Rzeszy 28
- Zagłada Żydów na polskiej prowincji 27
- Zagłada Żydów na Rzeszowszczyźnie. Album pamięci / Extermination of Jews in the Rzeszów region. Album of Remembrance 53
- Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej 65
- Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939–1945 12
- Zagłada Żydów zagłębiowskich 29
- Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie okupacji niemieckiej / Before the Holocaust Came... The situation of Jews in Zagłębie during the German occupation 68
- Zbrodnia w Ponarach 1941–1944 18, 71
- »Żegota« Rada Pomocy Żydom. Katalog wystawy / Żegota. The Council for Aid to the Jews. Exhibition catalogue 66
- Życie przechowane. Mieszkańcy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego z pomocą Żydom w czasie II wojny światowej / A life stowed away. The people of Upper Silesia and Zagłębie Dąbrowskie rescuing Jews during World War II 66
- Żydowska dzielnica mieszkaniowa w Warszawie już nie istnieje! 41
- Żydzi i wojsko polskie w XIX i XX wieku 22
- Żydzi Krakowa w dobie Zagłady (miasto – getto – ZAL/KL Płaszów) 72

Notatki

przystanekhistoria.pl

wirtualna
podróż,
prawdziwa
historia

PRZYSTANEK
HISTORIA

przystanekhistoria.pl

wirtualna podróż, prawdziwa historia

PRZYSTANEK
HISTORIA

Aktion
Reinhardt
80. rocznica
niemieckiej
zbrodni

1942-1943

www.ipn.gov.pl
www.ipn.poczytaj.pl
Fb@Ksiegarnia.IPN